EPISTOLÆ SEX

AD

AMICUM,

DE

Divinitate Chriſti.

Fam 77

4371.g.2

1—5

Autore D. WATERHOUSE, A. M.

Rectore de LANGLEY nupero, in Com. Cant.

Ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν. 2 Pet. ii. 1.

Ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν κἀγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Matth. x. 33.

LONDINI EXCVDEBAT GVLIELMVS BOWYER.

MDCCLXIV.

BRITISH MUSEUM

CHRISTIANE LECTOR,

IN manus tuas tradimus Epiſtolas Sex, a venerabili Theologo ad amicum dudum ſcriptas; quocum in Academiâ Cantabrigienſi inceptam familiaritatem firmavit adeo morum ſtudiorumque ſimilitudo, ut non niſi ſupremus dies abruperit et vitæ vinculum et amicitiæ.

Amicus ille (ſic Deo viſum) malâ corporis valetudine per aliquot ante mortem annos miſerè excruciabatur; quæ vires animi adeo labefactavit, ut languorem ægrè diutinum ſuſtentaret.

Sub his animi corporiſque moleſtiis, nullum excogitari poſſe cenſuit author noſter ad amici ſolamen aptius argumentum, quàm de divinitate Domini noſtri Jeſu Chriſti tractatus; vel ad animum ejus ſub doloribus corporis ſuſtendandum, vel ad terrores mortis diſſipandum.

Potiſſimum verò illum ad hoc argumentum diſcutiendum excitavit pia contra Clarkium et Whiſtonum indignatio, qui tunc temporis præcipuum hunc fidei articulum oppugnarent. Sæpiùs etiam in animo habuit epiſtolas haſce typis mandare; ſed diſſuaſit amicorum ſententia, propter Græcæ linguæ deſuetudinem.

Author annis abhinc quatuor deſideratus eſt; in chartis ejus poſt mortem repertis expreſſo nihilominus deſiderio, ut in lucem prodirent.

Poſt

Poſt multos igitur inefficaces ad hoc opus complendum conatus, ob typographorum tam infructuoſum munus ſuſcipiendi repugnantiam, voluntati patris obtemperantes, tandem in medium proferimus filii ejus ſuperſtites; nullâ ſpe mercedis adducti, ſed quia hujus articuli defenſionem etiam hodiè haud intempeſtivam eſſe ducimus, et quia dilectiſſimi patris voto præterea ſatisfacere velimus.

Quatuor epiſtolæ priores excerpta et collationes è Græco Teſtamento ad Divinitatem Chriſti probandam continent; quinta Patrum Græcorum adhibet ſuffragia, ſexta Latinorum.

Nec encomia dare, nec aliquid extenuare, in nos ſuſcipimus; ſi probè tractatum eſt, per ſe ſtabit, argumentum; ſin minus, nulla vindicabit apologia.

Hoc ſolummodò liceat addere; publico inſpectui ſubmittere non erubeſcimus; confiſi neminem, opere perlecto, de tædio queriturum.

ERRATA.

Pag. 3. l. 11. *for* νῦν *read* νῦν.

26. *for* ἀνλαπόδησιν *read* ἀνλαπόδοσιν

EPISTOLÆ SEX.

I.

Σὲ ἔτι, Χρισόφιλε, νόσῳ χαλεπῇ ϖροσπαλαίειν, σφόδρα ἐμὲ λελύπηκεν. Ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας κ᾽ ἡ δέησις ἡ ϖρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ σοῦ ἐσιν εἰς ὑγίειαν· Ἀπόκειται δὲ τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν. Μενοῦνγε τοῖς ἐν τῷ Χρισῷ Ἰησοῦ μηδαμῶς φοβερός ἐσιν ὁ θάνατος· Οὐδὲν γὰρ κατάκριμα τοῖς ἐν τῷ Χρισῷ Ἰησοῦ, μὴ κατὰ σάρκα ϖεριπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ Πνεῦμα. Εν τέτῳ μόνῳ, τῷ μονογενεῖ τοῦ Πατρὸς, ἡ σωτηρία ἡμῖν ἐσιν· Οὗτός ἐσιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ εὐδόκησεν ὁ Πατήρ· Οὗτος ἔθηκε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ κόσμου, τοῦ κόσμου ἁμαρτωλῶν· Οὗτος ἱλασμός ἐσι ϖερὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὃς μίᾳ ϖροσφορᾷ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους. Πόθεν ὃν ἐσιν, ὦ Χρισόφιλε, ϖόθεν ἐσιν, ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν τὴν ϖρώτην κ᾽ ἀληθῆ ϖίσιν ἀθετήσαντες τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χρισοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἠρνήσαντο; Θαῦμα δὲ οὐδέν· Τὸ γὰρ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν ὑσέροις καιροῖς ἀποσήσονταί τινες τῆς ϖίσεως. Τοιοῦτοι ἐν ἡμῖν εἰσιν οἱ Κλέρικοι κ᾽ οἱ Ὑίσωνες, κ᾽ οἱ ἄλλοι ϖλείονες ψευδοδιδάσκαλοι, οἱ ἐτάραξαν τοὺς ϖισεύοντας, κ᾽ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀνεσκεύασαν. Οὐαὶ δὲ αὐτοῖς δι᾽ ὧν τὰ σκάνδαλα ταῦτα ἔρχεται· Εἶπεν γὰρ ὁ Κύριος ἡμῶν, Ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τῶν ϖισευόντων εἰς ἐμὲ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμαθῇ μύλος ὀνικὸς ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, κ᾽ καταϖοντισθῇ ἐν τῷ ϖελάγει τῆς θαλάσσης. Διατί δὲ οὗτοι Αἱρετικοὶ ἄνθρωποι τὴν θεότητα τοῦ Κυρίου κ᾽ Σωτῆρος ἡμῶν ἀθετοῦσιν; Οὐχὶ δῆλον ὅτι οὗτοι φάσκοντες εἶναι σοφοὶ, ἐμωράνθησαν; ἡ ὑπερηφανία τὸν νοῦν αὐτῶν ἀπεσκότωσεν, ἵνα μὴ ἴδωσιν ἢ νοήσωσιν τὴν θεότητα τοῦ Χρισοῦ· Τί γὰρ φανερώτερον τοῖς ἀναγινώσκουσι τὰς γραφὰς ἄνευ ϖροκρίματος, ἢ αὕτη ἀλήθεια, ὅτι ὁ

TIM. A'. κεφ. δ'. κομμ. ά. Dr. Clarke, Whiſton, & eorum Diſcipuli.

ΜΑΤΘ. κεφ. ιή. κομμ. γ.

ΗΣΑ. κιφ. ζ'. κομμ. ιδ'. Ἰησοῦς Χριστός ἐστιν ὁ Θεός; Οὐχὶ οὗτος μὲν ἐκλήθη עמנואל μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς, ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ Ἡσαΐου ἔτη ἑπτακόσια πρὸ τῆς αὐτοῦ ἐνσαρκώσεως; Οὐχὶ ὁ αὐτὸς ὁ Χριστὸς διὰ τοῦ αὐτοῦ προφήτου θεοπνεύστως ἐκλήθη אל גבור אבי עד שר שלום ὁ Θεὸς κρατερὸς, ὁ Πατὴρ μου ἀΐδιος, ὁ Ἄρχων εἰρήνης; Οὐχὶ προκατήγγειλε τὴν τοῦτου Θε-

ΜΙΚ. κιφ. ἑ. κομμ. β'. ότητα ὁ προφήτης Μιχαίας περὶ αὐτοῦ λέγων מוצאתיו מקדם מימי עולם ἔξοδοι αὐτοῦ (εἰσιν) ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος; Οὐχὶ ὁ αὐτὸς εἶπεν, Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἕν ἐσμεν; Οὐχὶ οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ ὁ Λόγος πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ Θεὸς ἦν; πάντα γὰρ δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν· Εἰ δὲ πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, δῆλον ὅτι αὐτὸς διά τινος ἄλλου οὐκ ἐγένετο· Ὁ δὲ μὴ γενόμενος, Θεός· Ὁ ἕν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ αὐτὸς Λόγος, Θεός. Δεῖ ἕν ἡμᾶς πιστεύειν εἰς Υἱὸν ὡς καὶ εἰς Πατέρα· ὅτι ὡς ὁ Πατὴρ, οὕτως καὶ ὁ Υἱὸς,

ΚΟΡ. Β'. κιφ. δ'. κομμ. δ'. Θεός. Καλῶς ἕν εἶπεν ὁ Παῦλος, Ὁ Χριστός ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ·

ΕΦΕΣ. κιφ. ά. κιφ. κγ'. Καὶ πάλιν· Αὐτός ἐστι τὸ πλήρωμα τοῦ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου·

ΦΙΛ. β'. ε'. Καὶ πάλιν· Αὐτὸς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο

ΚΟΛ. Κιφ. ά. ιε'. τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ· Καὶ πάλιν· Ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε Θρόνοι, εἴτε Κυριότητες, εἴτε Ἀρχαὶ, εἴτε Ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισαι· Καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων, καὶ πάντα

Κιφ. β'. γ'. ἐν αὐτῷ συνέστηκε· Καὶ πάλιν, Ἐν αὐτῷ εἰσι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως ἀπόκρυφοι. Καὶ πάλιν· Ἐν αὐτῷ

Κομμ. θ'. κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς. Τί ἕν φανερώτερον, ἢ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ Κύριος ἡμῶν, ἐστι Θεός; Οὗτός ἐστιν ὁ Λόγος ὃς σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν· Οὗτος Θεὸς (ὡς διαρρήδην ὁ Ἀπόστολος) ὃς ἐφανερώθη ἐν σαρκί· Οὗτος, δι' οὗ ὁ

ΕΒΡ. κιφ. ά. Πατὴρ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν· ὅς ἐστιν ἀπαύγασμα τῆς δόξης, καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρει τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· Οὗτος, περὶ οὗ ἔλεγεν ὁ Πατὴρ (ὅταν εἰσαγάγῃ αὐτὸν εἰς τὴν οἰκουμένην) καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ· Καὶ πάλιν ῥητῶς πρὸς αὐτόν· Ὁ θρόνος σου ὁ Θεὸς, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· Καὶ, σὺ κατ' ἀρχὰς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί· Ὁ δὲ πάντα ποιήσας,

σας, Θεός· Ὁ ἦν Ἰησοῦς Χριστὸς, σωτὴρ ἡμῶν, ὃς ἐποίησε πάντα, Θεός. Τοῦτον ἔν, Χρισόφιλε, μὴ ἐπαισχυνθῶμεν· ἀλλὰ ὁμολογήσωμεν ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἵνα κ̀ αὐτὸς ὁμολογήσῃ ἐν ἡμῖν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ τοῦ ἐν οὐρανοῖς· Οὗτος, Ἀδελφέ μου, οὗτος ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου· Οὗτος ὁ ἄμωμος κ̀ ἄσπιλος ἀμνὸς, ὃς τιμίῳ ἑαυτοῦ αἵματι ἐλύτρωσεν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς· Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία· Οὔτε γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς· Οὗτός ἐστιν ὁ πάλαι ἐξουθενηθεὶς κ̀ σαυρωθεὶς κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα ὑπὸ τῶν ἀπίστων Ἰουδαίων. Οὗτος δ' ἐστὶν ὁ νῦν μάλιστα ἀπαρνηθεὶς κατὰ τὴν θεότητα ὑπὸ τῶν ψευδοδιδασκάλων ἐν ἡμῖν· κ̀ πολλοὶ ἠκολούθησαν ταῖς αἱρέσεσιν αὐτῶν τῆς ἀπολείας, δι' ὃς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας βλασφημεῖται· Οἷς τὸ κρίμα οὐκ ἀργεῖ, κ̀ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάζει· ἀπὸ τῶν τοιούτων, ὦ Χρισόφιλε, ἀφισώμεθα. Τί δὲ παρακαλῶ σε, Ἀγαπητὲ, ἀπὸ τῶν τοιούτων ἀφίσασθαι; Σύ γε εἶ σύλος τῆς ἀληθείας· Σύ τε παραγγέλλεις κ̀ διδάσκεις ὑγιαίνοντας λόγους τοὺς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, κ̀ τὴν κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίαν· Σύ τε προσέχεις σεαυτῷ κ̀ παντὶ τῷ ποιμνίῳ ἐν ᾧ σε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπίσκοπον (ναὶ ἄξιον εἶναι ἐπίσκοπον) ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. Τίς δὲ, Ἀδελφέ μου, τίς περιεποιήσατο τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος; Ἰησοῦς Χριστός· Ὁ ἦν Ἰησοῦς Χριστὸς, Θεός. Ὥσε, ἀγαπητὲ, παρακάλει σεαυτὸν κ̀ πᾶν τὸ ποίμνιόν σου ἐν τῇ ἀληθείᾳ ταύτῃ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, Θεός. Τὸ λοιπὸν, Ἀδελφὲ, ἔυθυμος ἔσω κ̀ παρακλήθητι, καίτοι ἀθενῶν παραπλήσιον θανάτου· εἰδὼς ὅτι ἀπὸ Κυρίου ἀπολήψῃ τὴν ἀνταπόδησιν τῆς κληρονομίας· Τὸν γὰρ Κύριον Χριστὸν ἀγαπᾷς ἐν εἰλικρινείᾳ κ̀ ἀφθαρσίᾳ, κ̀ πιστῶς αὐτῷ δουλεύεις. Ἀνδρίζου, ὦ Χρισόφιλέ μου, κ̀ κραταιοῦ, προσδεχόμενος τὴν μακαρίαν ἐλπίδα κ̀ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ κ̀ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· Ὃς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀποδώσει σοι τὸν τῆς δικαιοσύνης στέφανον αἰώνιον. Ἄσπασαι τοὺς μετά σου πάντας· Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τοῦ πνεύματός σου. Ἀμήν.

Langley, V Id. Dec. MDCCXXV.

II.

II.

ΕΝ τῇ πρώτῃ ἐπισολῇ ἔγραψά σοι, ὦ Χρισόφιλε, περὶ τῆς τῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησῦ Χρισῦ θεότητ@, ἥν τινες ἐν ἡμῖν, περὶ τὴν πίσιν ναυαγήσαντες, ἠρνήσαντο; Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες ἑαυτὲς ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν εἰς Ἰησῦν πισευόντων, καὶ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας τῦ Θεῦ. Οἳ ἃ μὲν ὐκ οἴδασι βλασφημῦσιν. Ὁ δὲ Ἰησῦς Χρισὸς, χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς, καὶ εἰς τὺς αἰῶνας. Οὗτος, ὡς καὶ Πατὴρ, Ἀρχὴ καὶ Τέλος ἐσιν, ὁ Ὤν, καὶ ὁ Ἦν, καὶ ὁ Ἐρχόμενος, Παντοκράτωρ. Οἴδαμεν, Ἀδελφὲ, Ὧι πεπισεύκαμεν, καὶ πεπείσμεθα ὅτι δυνατός ἐσι τὴν παρακαταθήκην ἡμῶν φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Θεὸς γὰρ, ὄντως Θεός ἐσιν ὁ Ἰησῦς Χρισὸς, Ὁμούσι@ τῷ Πατρὶ καὶ Συναΐδι@. Ὀρθῶς ἓν καὶ ἀληθῶς ὁ Θωμᾶς εἶπε τῷ Ἰησῦ· Ὁ Κύριός μυ, καὶ ὁ Θεός μυ· Καὶ ὁ Πετρός· Σὺ πάντα οἶδας· Καὶ οἱ ἕνδεκα Ἀπόσολοι ὁμοθυμαδὸν πρυσευξάμενοι πρὸς αὐτὸν, εἶπον, Σὺ, Κύριε, καρδιογνῶσα πάντων. Τίς δὲ, Ἀδελφέ μυ, πάντα οἶδεν; ἢ τίς Καρδιογνώσης πάντων, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός; Διὸ ὁ Ἰησῦς, Θεός. Τίς δύναται ἀφιέναι τὰς ἁμαρτίας, εἰ μὴ μόν@, ὁ Θεός; Ὁ δὲ Ἰησῦς εἶπε τῷ παραλελυμένῳ· Ἄνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι συ. Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἀκύσαντες καὶ ὐκ εἰδότες Ἰησῦν εἶναι θεάνθρωπον, ἔλεγον, Τίς ἐσιν οὗτ@ ὃς λαλεῖ βλασφημίας; καὶ εἰ μὴ εἶην ὁ Ἰησῦς Θεὸς, μενῦνγε βλασφημοῖ. Ὅτε ὁ Ἰησῦς ἀλλαχῦ εἶπε τοῖς Ἰυδαίοις, Ἀμὴν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέθαι, ἐγώ εἰμι· ἦραν λίθυς ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν· Διατί; ὅτι ουσίαν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ αὐτὸν πρυσποιεῖθαι ὑπειλήφασιν. Οὔτις δὲ ουσίαν ἔχει ἐν ἑαυτῷ πλὴν τῦ Θεῦ. Καὶ ὅτε εἶπεν αὐτοῖς, Ἐγὼ καὶ Πατὴρ Ἕν ἐσμεν· ἐβάσασαν πάλιν λίθυς οἱ Ἰυδαῖοι, ἵνα λιθάσωσιν αὐτὸν, ὅτι τὴν αὐτῦ θεότητα ουκ ἐγνώκασι· Καὶ εἰ μὴ Ἰησῆς εἴη Θεὸς, βλασφημοῖ εἰπὼν ἑαυτὸν καὶ τὸν πατέρα εἶναι ἓν, καὶ εἴην ἄξιος λιθαθῆναι. Εἴρηκε δήπυ ὁ Ἰησῦς περὶ ἑαυτῦ, Ουδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν

ΕΒΡ. ιγ'. ή. ΑΠΟΚΑΛ. ά. ή.

ΙΩΑΝ. κ'. κή. Κεφ. κά. ις'.

ΠΡΑΞ. ΑΠ. ά. κδ'.

ΛΟΥΚ. ε. ύ.

ΙΩΑΝ. ή. νή.

Κεφ. ί. λ'.

Κεφ. γ'. ιγ'.

ουρανὸν,

ὐρανὸν, εἰ μὴ ὁ ἐκ ϖ ὐρανῦ καλαβὰς, ὁ Υἱὸς ϖ Ἀνθρώπυ ὁ ὢν ἐν τῷ ὐρανῷ. Ἆρα ἦν ἐν τῷ ὐρανῷ ἔτι ὢν ἐν τῇ γῇ, ἐν τῇ γῇ κατὰ τὴν ἀνθρωπότηλα, ἐν τῷ ὐρανῷ ϗ ἐν τῇ γῇ κατὰ τὴν θεότηλα· Ὁ Θεὸς γὰρ ϖάντολε ϖανλαχῦ ἐσιν· Ὁ ἓν Ἰησῦς ἐν αὐτῇ σιγμῇ χρόνυ ἐν τῷ ὐρανῷ ἔν τε τῇ γῇ ὢν (τελέσι, ϖανλαχῦ ὢν) ὁ Θεός. Προσέτι, Οὐδεὶς ϖάνλα οἶδεν, εἰ μὴ ὁ Θεός. Οἱ ϑ μαθηλαὶ ϖ Ἰησῦ ϖάνλες ὁμολογομένως εἶπον αὐτῷ, Οἴδαμεν ὅτι οἶδας ϖάνλα. ϗ ὁ ἀπόσολ@ Κεφ. ιϛ'. ϰ'. πρὸς Ἑβραίυς περὶ ϖ λόγυ (ἢ ϖ Ἰησῦ, ὡς ὑπολαμβάνω) λέγει, Ὅτι ΕΒΡ. δ'. ιϛ'. διϊκνέμενός ἐσιν ἄχρι μερισμῦ ψυχῆς τε ϗ πνεύμαλ@, ϗ κριλικὸς ἐνθυμήσεων ϗ ἐννοιῶν καρδίας· ϗ ὐκ ἔσι κλίσις ἀφανὴς ἐνώπιον αὐτῦ. Πάνλα ϑ γυμνὰ ϗ τελραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῦ. Τίς, ὦ Χρισόφιλε, εἰ μὴ ὁ ϖανλοκράτωρ, νεκρὺς ἐγείρῃ; Ὥσπερ ϑ ὁ ΙΩΑΝ. ί. κά. Παλὴρ ἐγείρει τὺς νεκρὺς ϗ ζωοποιεῖ, ὕτω ϗ ὁ Υἱὸς ὓς θέλει ζωοποιεῖ· Ὃς μελασχημαλίσει τὸ σῶμα ϛ ταπεινώσεως ἡμῶν, εἰς τὸ γε- ΦΙΛ. γ'. κά. νέσθαι αὐτὸ Σύμμορφον τῷ σώμαλι ϛ δόξης αὐτῦ, καλὰ τὴν ἐνέργειαν ϖ δυνάσθαι αὐτὸν ϗ ὑποτάξαι ἑαυτῷ τὰ ϖάνλα. τίς ϑ δυνάλαι ὑποτάξαι ἑαυτῷ τὰ ϖάνλα, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός; Οὐδεὶς, εἰ μὴ ὁ καρδιογνώσης, δυνατός ἐσι κρίνειν ἡμᾶς ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ· Τί γὰρ; ὐ μόνον τὰ ἔξω ἡμῶν ἔργα, ἀλλά τε τὰ ἔσω, τὰ κρυπλὰ τῶν ἀνθρώπων, τότε κριθήσελαι· τὺς ϑ ϖάνλας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν ϖ ΚΟΡ. Β'. ί. ί. βήμαλ@ τῦ Χρισῦ, ἵνα κομίσηλαι ἕκας@ τὰ διὰ τῦ Σώμαλ@, πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε κακόν. Ὁ ἓν Χρισὸς καρδιογνώσης ἐσί· τελέσι, Θεός. Καὶ ἀλλαχῦ ὁ ἀπόσολ@ Παῦλ@ εἰρηκὼς ὅτι ϖάντες ϖανασησόμεθα τῷ βήμαλι τῦ Χρισῦ, ἔπειλα λέγει ὅτι ἕκας@ ἡμῶν περὶ ἑαυτῦ λόγον δώσει τῷ Θεῷ· Δῆλον ϑ ὅτι ὁ Χρισὸς, ᾧ τῷ βήμαλι ϖανασησόμεθα, ϗ ὁ Θεὸς, ᾧ ἕκας@ ἡμῶν περὶ ἑαυτῦ λόγον δώσει, Αὐτός ἐσιν. Ὁ Θεὸς κριτὴς ἐσι ϖάνλων· Ὅ,τε Ἰησῦς κριτὴς ΕΒΡ. ιϛ'. κγ'. ζώνλων ϖ νεκρῶν. Ἆρα ἓν ὁ Ἰησῦς Θεός. Τί ϑ ἔτι λέγω; Ἡ τῦ ΤΙΜ. Β'. δ'. ά. Χρισῦ θεότης ἀναμφιβόλως βεβαιῦται ἐκ τῶν τῦ Παύλυ ἀποσόλυ λόγων (ὧν Σὺ, ἀδελφὲ ἀγαπηλὲ, καλῶς ἐμνήσθης) Ὅτι ὁ Χρισὸς, ὃς ἐξ ΡΩΜ. θ'. ί. Ἀβραὰμ τὸ κατὰ Σάρκα, αὐτός ἐσιν ὑπὶ ϖάνλων Θεὸς εὐλογηλὸς εἰς τὺς αἰῶνας· ϗ Σφόδρα Συνισχύει ταύτῃ τιὶ ἀλήθειαν ἐν τῷ ἀμέσως λέγειν, Ἀμήν. Οὐχὶ, ὦ Χρισόφιλε, ἔτ@ ὑπὸ τῦ Ἰωάννυ Εὐαγ-

γελισῦ

ΙΩΑΝ. ά. ϑ'. Κιφ. ιϑ'. ε'. γελισῦ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν καλεῖται; Οὐχὶ ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν; Οὐχὶ αὐτὸς περὶ ἑαυτῦ λέγει, Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς, ϗ ἡ ἀλήθεια, ⁊ ἡ ζωή; Τίς ἢ τὸ φῶς, ϗ ἡ ἀλήθεια, ϗ ἡ ζωή ἐστιν, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός; Ἐν τίνι ζωή ἐστιν, εἰ μὴ ἐν μόνῳ τῷ Θεῷ;

Πολλοὶ ἢ ἐν πρώτοις ⁊ ἐν ὑστέροις νυῦ καιροῖς, τ ταύτης ἀπέσησαν πίστεως, τὸν τῦ Κυρίυ ἡμῶν θεότητα ἀρνησάμενοι. Πολλοὶ νυῦ ἀνθικείμενοί εἰσιν, ὡς ⁊ πάλαι ἦσαν. Καὶ ἡ αὕτη ἀπιστία ἔτι μᾶλλον ΛΟΥΚ. ιϑ'. ϑ'. πληθυνθήσεται, ὡς ⁊ ὁ Κύριος ἡμῶν προέφη, λέγων, Πλὴν ὁ Υἱὸς τ Ἀνθρώπυ ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τ γῆς; Οἴδαμεν, ἀδελφὲ, εὖ οἴδαμεν, πῶς οἱ ἀνθικείμενοι στρεβλῦσιν τὰς ἁγίας γραφάς. Ὤφελόν γε μὴ εἴη πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν. Σὺ ἢ, πιστὲ δῦλε τ Χριστῦ, ἐν πραότητι, κατὰ τὴν σοι δοθεῖσαν σοφίαν, παίδευε τοιύτυς ἐν ὑμῖν (εἰ τοιῦτοί τινες ἐν ὑμῖν ὦσι) μήποτε δῷ αὐτοῖς ὁ Θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας.

Εὖ καλενόησας, ἀγαπητὲ, ὅτι οἱ Ἑβδομήκονλα δύο ἑρμηνευταὶ διαφέρυσι τ Προφήτυ Ἡσαΐυ. Ὁ γὰρ Χριστὸς, ὁ ὑπὸ τ Προφήτυ אל גבור אבי עד שר שלום ἐκλήθη· ὑπὸ τῶν Ἑβδομήκονλα μεγάλης βυλῆς ἄγγελος μεταφράζεται· τίς ἢ ἐναντιότης; Οὐ μή τις· τί γάρ; Ὁ Υἱὸς τ Θεῦ, ἐν ᾧ πάλαι ὁ Πατὴρ ἐλάλησε τῷ Ἀβραὰμ ⁊ τοῖς πατριάρχαις ⁊ ἐξήγαγε τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτυ, πρὸ τ αὐτῦ σαρκώσεως מלאך יהוה· ἄγγελος Κυρίυ, מלאך האלהים † ὁ ἄγγελος Θεῦ, ⁊ מלאך הברית ‡ ὁ ἄγγελος τ διαθήκης, ἐκλήθη. Δῆλον ἢ ὅτι ὅτος ὁ ἄγγελος ὐκ ἦν κτισὸς, ἐπεὶ ὁ αὐτὸς ἐν αὐταῖς γραφαῖς אל רא' ὁ Θεὸς ὃς ἔπλασέν με· ⁊ האדון ὁ δεσπότης· ⁊ πανταχῦ ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς יהוה, ὁ Κύριος, καλεῖται. τὰ ὀνόματα, μάλιστα ἢ τὸ τετραγράμματον, יהוה, ὐκ ἔστιν ἰδιόν τινι εἰ μὴ τῷ μόνῳ ἀληθινῷ Θεῷ.

* ΓΕΝ. ιϛ'. ζ'. † ΕΞΟΔ. ιδ'. ιϑ'. ‡ ΜΑΛ. γ'. ά.

Τοῖς τέσσαρσί συ ζητήμασι, παιδευτὲ, ἐν βραχεῖ ὑποκείσεται. Τῷ πρώτῳ· Τί τ τῶν ἁγιῶν γραφῶν κανόνα κυροῖ; Ἡ καθολικὴ παράδοσις.

Τῷ δευτέρῳ· Πῶς τῶν ἱερῶν γραμμάτων τ νῦν διαγνωσόμεθα; Πνευματικῶς πνευματικὰ συγκρίνονλες· τὰ γὰρ τ Θεῦ ϑδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ Πνεῦμα τ Θεῦ. Σοὶ ἢ, ἀγαπητὲ, ἐκ τ Πνεύματος αὐτῦ δέδωκεν ὁ Θεός.

Τῷ

Τῷ τείτῳ· Τί ϖεϱὶ τῶν ἐμβολῶν ἐν ταῖς ἁγίαις γϱαφαῖς παϱενλιθεισῶν, ϛ ϖεϱὶ ϖοικίλων τῶν ἐν αὐταῖς ἀναγνώσεων, οἰησόμεθα; ταῦτα εἰκότως ϛυμβέβηκεν μέϱ⟃ τι ἐκ τ̃ ϖεϱισσῆς σπουδῆς ϛ ϖϱοπελείας τῶν ἀναγϱαφέων· Μέϱ⟃ τι ὑπὸ ἐξηγητῶν ἢ ὑπομνηματισῶν, ἀναπλύξεως ἕνεκα. Μὴ ἦν διὰ τούτων τὰ ἁγιάγϱαφα καλαϱγεῖνλαι ἢ ἀκυϱεῖνλαι; ἀλλὰ μᾶλλον βεβαιοῦται κ ἰσῶνλαι. Καίπεϱ γὰϱ ϖοικίλας ἀναγνώσεις, ἤ τινας ἀνλαναγνώσεις, καλαλαμβάνομεν. Καὶ ταύτας ἡ ϖϱόνοια Θεοῦ εἴασεν, ἵνα ϛπουδαίως ϛ ἀκεϱβῶς τὰ Θεόπνευϛα ἐξεϱευνοῖμεν ϛ ἀνακείνοιμεν.

Τῷ τετάϱτῳ· Εἰ ἡ ὑπόϛασις ᾗ τὸ ὂν νοεϱὸν ϛ ἴδιον; Ἐν τϱιάδι ἡ ὑπόϛασις τὸ αὐτό ἐϛιν ὃ ἡ ἰδιώτης ἢ τὸ ϖϱόϛωϖον· τϱτέϛι τό τι ϛωιῶν ϛ ἀμέτοχον, ϛ διαφέϱει τ ὐϛίας ἢ ᾗ ϛυμμέτοχ⟃. Αἱ γὰϱ οἰκϖμενικαὶ ϛωοδοὶ ἐδίδαξαν ϛ ἐκείναν ἐν τῇ τϱιάδι μίαν εἶναι ὐϛίαν, τϱεῖς ᾗ ὑποϛάϛεις. Τοῦτο ᾗ τὸ μυϛήϱιον ἀνεξεϱεύνηλόν ἐϛι, ϛ τ γνώϛεως ἡμῶν ϖάνυ ὑπεϱβάλλον.

Καὶ τανῦν ϖϱολίθημαί ϛε, ἀδελφὲ τῷ Θεῷ, ϛ τῷ λόγῳ τ χάϱιτ⟃ αὐτοῦ τῷ δυναμένῳ ϛε ϛοφίϛαι εἰς ϛωτηϱίαν διὰ ϖίϛεως τ ἐν Χϱιϛῷ Ἰηϛοῦ, ἀληθινῷ Ὑιῷ ᾧ Θεοῦ, ὃν ὁ Πατὴϱ θέλει ϖάνλας τιμᾶν, καθὼς τιμῶϛι τ Πατέϱα. Πᾶς ὁ ἀϱνούμεν⟃ τ Υἱὸν, οὐδὲ τ Πατέϱα ἔχει· Ἆϱα οὖν ἐν Υἱῷ ϛ ἐν τῷ Πατεὶ μενῶμεν. Οὗτός ἐϛιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ϛ ἡ ζωὴ αἰώνι⟃.

Ἄϛϖαϛαι τὺς μετά ϛου, ϛ ϖάνλας οἱ ἀγαπῶϛι τ Ἰηϛοῦν Χϱιϛὸν ἐν εἰλικϱινείᾳ κ ἀληθείᾳ. Ἡ χάϱις ᾧ Κυϱίου ἡμῶν Ἰηϛοῦ Χϱιϛοῦ μετά ϛου ϖάνλ⟃ε. Ἀμιώ.

IAN. ιδ'. Ἔτει ἀϖὸ τ Θεογονίας ϕψκϛ.

III.

III.

ΚΟΡ. Α'. κιφ. ιε'. κδ'. Ο ΠΑΥΛΟΣ Ἀπόσολ@ εἶπεν, Εἴ τις ἐ φιλεῖ τ̃ Κύριον Ἰησ̃ν Χριστὸν, ἤτω ἀνάθεμα, μαραν̀ ἀθά. Πῶς ἢ αὐτοὶ, ὦ Χριστόφιλε, τ̃τον φιλ̃σιν, οἳ ἀρν̃νλαι αὐτὸν ἡ Πατέρα ἓν εἶναι, ἓν κατ' ἀσίαν ⸫ φύσιν; τετέσι, τ̃ Υἱὸν ⸬ Θε̃, Ἰησ̃ν Χριστὸν, φύσει εἶναι Θεὸν ἀρν̃νλαι. Ἐν τούτῳ ἢ θαυμασόν ἐσιν, ὅτι ὁ μονογ̀ὴς ⸬ Πατρὸς ἐκ ἦ τ̃ αὐτ̃ς φύσεως ἧς ὁ Παλήρ. Εἰ ἢ Παλὴρ τὼ φύσιν θεῖ@, ἡ ὁ ὑὸς τ̃ αὐτ̃ς φύσεως ὢν, θεῖός ἐσι. Καί γε εἰ ὁ Πατὴρ αἰώνι@, ⸫ ὁ Υἱὸς αἰώνιός ἐσιν· Οὗτοι γὰρ ἀναφοικοὶ, ἀν̀ισροφοὶ, ⸫ ἀμοιβαῖοί εἰσι· Πότε ⸫ ὦ ὁ Πατὴρ, τότε ⸫ ἐκεῖ ὁ Υἱός· Καὶ ὁ Υἱὸς ὠάνυ αὐτ̃ς ἐσι φύσεως ἧς ὁ Πατήρ. Εἰ ἓν ὁ Πατὴρ Θεὸς, ⸫ ὁ Υἱὸς Θεός ἐσι. Λεγέτωσάν μοι οἱ ἀρνόμενοι τὼ θεότ̀α ⸬ Υἱ̃, εἴ ὢε ὁ Θεὸς ἐκ ἦν αὐτ̃ Πατήρ; Εἰ ἢ ὁ Θεὸς ἀεὶ ἦν αὐτ̃ Παλὴρ, δ̃λον ὅτι αὐτὸς, ἀεὶ ὢν ὁ Υἱὸς ⸬ Θε̃, ὅν̀ως, ὡς ⸫ ὁ Πατὴρ, Θεός

ΙΩΑΝ. Ἐπ. Α'. Κιφ. β'. κγ'. Κιφ. δ'. ιέ. ἐσι. Καλῶς ἓν ὁ Ἰωάννης, Πᾶς ὁ ἀρνόμεν@ τ̃ Υἱὸν, οὐδὲ τ̃ Παλέρα ἔχει. Οὗτοι γὰρ ἕν εἰσιν· Ὃς ἢ ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησ̃ς ἐσιν ὁ Υἱὸς ⸬ Θε̃, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει, ⸫ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ. Οὐχὶ ἡμεῖς ἀναγνωσόμεθα Υἱὸν Θεὸν, ὃν ὁ Πατὴρ Θεὸν ἀνέγνωκεν; Ἀνέγνωκεν αὐ-

ΓΕΝ. ά. κς'. τὸν ἀπὸ καλαβολ̃ς ⸬ κόσμ, εἰπὼν, Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα

ΙΩΑΝ. ά. ά. ἡμετέραν ⸫ καθ' ὁμοίωσιν· Συλλαλεῖ ὁ Θεὸς Παλὴρ τῷ Υἱῷ αὐτ̃ (τῷ Λόγῳ, ὃς ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τ̃ Θεὸν, ἡ Θεὸς ἦν) ⸫ τῷ Πνεύμαλι ἁγίῳ, ὡς Συμβόλοις αὐτ̃ ἐν ηλίσει ἀνθρωπίνῃ. Καὶ διαῤῥήδλω περὶ αὐτ̃,

ΨΑΛΜ. μέ. ζ'. λέγων, Ὁ θρόν@ Σ, ὁ Θεὸς, εἰς τ̃ αἰῶνα ⸬ αἰῶν@. Ἀλλὰ δὴ ἐντέλλελαι ὁ Πατὴρ τοῖς ἀγγέλοις ωροσκωεῖν τῷ Υἱῷ, λέγων, Καὶ

ΕΒΡ. ά. ς'. ωροσκωησάτωσαν αὐτῷ ωάνλες ἄγγελοι Θε̃. Δ̃λον ἢ ὅτι μόν ⸬ Θε̃ ἡ ἱερὰ ἡ θεία ωροσκώησις· Ὅτε γὰρ ὁ Ἰωάννης ἔπεσε ωροσ-

ΑΠΟΚ. κβ'. ή. ⸬'. κωῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ωοδῶν ⸬ ἀγέλ, λέγει αὐτῷ ὁ ἄγγελ@, Ὅρα μή· Σώδθλός Σ γάρ εἰμι· τῷ Θεῷ ωροσκώησον. Καὶ ὅτε ὁ Κορνήλι@ ωεσὼν ἐπὶ ωόδας ⸬ Πέτρ, ωροσεκώησεν· ὁ Πέτρ@ αὐτὸν

ΠΡΑΞ. ί. κέ. κ'. ἤγειρε, λέγων, Ἀνάσηθι, κἀγὼ ἄνθρωπός εἰμι· τ̃το δηλ̃ντ@ ἡμῖν

ΙΣΑ. μδ'. ή. ⸬ Πέτρ, τὼ ταύτῳ δόξαν ἑνὸς εἶναι Θε̃. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, Τὼ

δόξαν μȣ ἑτέρῳ ȣ̓ δώσω· διαμαρτυρόμενος αὐτοῖς οἳ προσκυνοῦσιν ἑτέροις Θεοῖς (τοῖς μὴ φύσει οὖσι Θεοῖς) ὅτι ἀπολείᾳ ἀπολοῦνται. Τῲ ὃ δόξαν ταύτῃ ἔδωκεν ὁ Πατὴρ τῷ Υἱῷ. Ὁ ὢν Υἱὸς οὐχ ἕτερος (μᾶλλον, οὐχ ἕτερον) ἀπὸ τȣ̃ Πατρὸς, εἷς ὢν μετ' αὐτȣ̃, καὶ αὐτὸς, Θεός. Καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν τῲ ταύτῃ τιμῇ πανταχȣ̃ καὶ πάντων ἑαυτῷ ἔλαβεν. Ὁ λεπρὸς γονυπετῶν, προσὼν ἤτι πρόσωπον καὶ προσκυνῶν τῷ Ἰησȣ̃, οὐκ ἠτιμήθη ἀπ' αὐτȣ̃, ἀλλ' ἐκαθαρίσθη. Εἷς ἐκ τῶν δέκα λεπρῶν, οἳ ἐκαθαρίσθησαν ἀπ' αὐτȣ̃, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε, καὶ ἔπεσεν ἤτι πρόσωπον παρὰ τὰς πόδας αὐτȣ̃, μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν. Καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτȣ̃ πάντες πρότερον, καὶ μετὰ τῲ ἔγερσιν, αὐτῷ προσεκύνησαν. Οὔπω δὲ τοῖς αὐτοῖς τȣ̃το ποιȣ̃σιν ἐπελίμησε. Καὶ ὅτε ὁ Ἰησȣ̃ς εἶπε τῷ τυφλῷ γεγνημένῳ, Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τȣ̃ Θεȣ̃, αὐτὸς ἔφη, Πιστεύω, Κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. Οὔποτέ τινα προσκυνȣ̃ντα αὐτῷ ἐκώλυσεν ὁ Ἰησȣ̃ς, ἢ ἔλεγεν, Ὅρα μή. Διατί; Ὅτι ὢν μορφῇ Θεȣ̃ ὑπάρχων, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσαλο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ. Ναὶ καὶ τȣ̃τό ἐσι θέλημα τȣ̃ Πατρὸς, ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν Υἱὸν, καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα. Καὶ οὐ θαυμασόν· Μία γάρ ἐσιν ἡ θεότης τȣ̃ Πατρὸς καὶ τȣ̃ Υἱȣ̃. Ἡ πηγὴ μὲν τȣ̃ θεότητος ὁ Πατήρ· ὥσπερ καὶ φυσικῶς τȣ̃ φωτὸς καὶ τȣ̃ θέρμης ὁ ἥλιός ἐσι. Καίπερ γὰρ ὂν τῇ παναγίᾳ τριάδι οὐδὲν πρότερον ἢ ὕσερον κατὰ τὴν οὐσίαν, ἀλλ' ὅμως ὁμολογῶμεν καλὰ τάξιν τὸν Πατέρα πρότερον εἶναι τȣ̃ Υἱȣ̃, καὶ τὸν Υἱὸν τȣ̃ ἁγίȣ Πνεύματος. Ὁμοούσιος ὢ τῷ Πατρὶ ὁ Υἱός ἐσι· Φῶς ἐκ φωτὸς, Θεός τε ἀληθινὸς ἐκ Θεȣ̃ ἀληθινȣ̃. Ὁ Πατὴρ, ἐφ' ὅσον Πατὴρ, μείζων τȣ̃ Υἱȣ̃ ἐσι· Καθὼς καὶ ὁ Υἱὸς αὐτὸς εἶπεν, Ὁ Πατήρ μȣ μείζων μȣ ἐσί· Καὶ πάλιν, Ὁ Πατήρ μȣ μείζων πάντων ἐσί. Καὶ πάλιν, Οὐ δυνάται ὁ Υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτȣ̃ οὐδέν. Καὶ πάλιν, Ἀπ' ἐμαυτȣ̃ ποιῶ οὐδέν· Ἔτι ὢν, κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν Πατέρα. Εἰ καὶ ὢν ὁ Πατὴρ, ὅσον Πατὴρ, τόσον μείζων τȣ̃ Υἱȣ̃ ἐσιν· Ἀλλάγε ὁ Υἱὸς καθ' ὅσον Θεὸς, ἴσος τῷ Πατρί ἐσιν. Ὁ Πατὴρ, ἐφ' ὅσον ἡ τȣ̃ θεότητος κεφαλὴ (ὡς ἔπος εἰπεῖν) ἀρχὴ τȣ̃ δυνάμεως, καί τε ῥίζα οὐσίας ἐσί· Καὶ Υἱὸς (ὡς Υἱὸς) ζῶν διὰ τὸν Πατέρα, καὶ ὑπολαγεὶς αὐτῷ χωρὶς αὐτȣ̃ οὐδὲν δυνάται. Ὡς ὢν ὁμοούσιός ἐσι τῷ Πατρὶ, ζωὴν ἔχει ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἀφ' ἑαυτȣ̃ πάντα δυνάται. Τοιȣ̃τος ὢν, ἐπελίμησε τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ

ΕΞΟΔ. κ'. ί. Κεφ. λδ'. ιδ'. ΔΕΙΤ. ή. ιθ'. ΜΑΤΘ. ή. Β'. γ'. ΜΑΡΚ. ά. μ'. ΛΟΥΚ. ί. ιΒ'. Κεφ. ιζ'. ιή'. ΜΑΤΘ. ιδ'. λγ'. Κεφ. κή. θ'. ιζ'. ΙΩΑΝ. θ'. λί. λή. ΦΙΛ. Β'. ς'. ΙΩΑΝ. ί. κΒ'. ΙΩΑΝ. ιδ'. κή. Κεφ. ί. κθ'. Κεφ. έ. ιΒ'. Κεφ. ή. κή. Κεφ. ς'. ιζ'. Κεφ. ά. δ'. Κεφ. έ. κς'. ΦΙΛ. γ'. κά.

ΜΑΤΘ. ή. κε'. θαλάσσῃ ϗ ὑπήκουσαν αὐτῷ· Τοιοῦτος ἐξέβαλε τὰ πνεύματα λόγῳ,
Κομμ. ις'. Κεφ. ί. ά. ϗ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν· Τοιοῦτος, ἔδωκε τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ,
ϗ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον, ϗ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ· τοιούτῳ
ΜΑΡΚ. γ'. ιά. ὄντι προσέπιπτεν αὐτῷ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ϗ ἔκραζε, λέ-
γοντα, Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς Τοῦ Θεοῦ (Τοῦ Θεοῦ ὑψίστου, Τοῦ Θεοῦ ζῶντος) ϗ
ΛΟΥΚ. ή. κή. ΜΑΡΚ. ά. κδ'. προσεκύνησεν αὐτῷ· ϗ τοιοῦτον, παρεκάλουν πολλὰ μὴ αὐτὰ βασα-
νίσαι, μήτε ἀπολέσαι αὐτά· Οἱ γὰρ δαίμονες ᾔδεισαν αὐτόν· Διὸ οὐκ
ἤφιεν αὐτοὺς λαλεῖν, καίτε, ἵνα ἐνδείξηται τοῦ ἰσχυοῦ ϗ ἐξουσίαν
αὐτοῦ ἐπ' αὐτῶν, καίτε, ὅτι τοῦ μαρτυρίαν αὐτῶν περὶ τ αὐτοῦ θε-
ΙΩΑΝ. ιά. κί. ότητος ἐδαμῶς λαμβάνοι. Τοιοῦτος, Αὐτός ἐστιν ἡ ἀνάστασις ϗ ἡ
Κεφ. β'. ιθ'. ΚΟΛ. β'. ιί. ζωὴ, ἄλλους, ἑαυτόν τε κατ' ἀνθρωπότητα, ἐκ νεκρῶν ἐγείρας· Τοιοῦ-
τος, ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς ϗ τὰς ἐξουσίας, ἐδειγμάτισεν ἐν
Κεφ. ά. ις'. ιζ'. παῤῥησίᾳ θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν ἑαυτῷ. Ἐν αὐτῷ, τοιούτῳ, ἐκλήθη
τὰ πάντα, ϗ πάντα ἐν αὐτῷ ζωώσηκε· Τοιοῦτος ἔπεμψε τοῖς δώδεκα
ΠΡΑΞ. Ϛ'. δ'. ἀποστόλοις τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον· Τοιοῦτος, αὐτὸς, ὁ Παλὴρ, ϗ τὸ
ΙΩΑΝ. Επ. καθ. πρωτ. έ. ζ'. Πνεῦμα ἅγιον, ἕν εἰσι. Τοιοῦτος, αὐτός ἐστι Θεός.

Τοσοῦτος, ὦ Χρισόφιλε, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὐ μόνον τῷ Πέτρῳ ϗ
πᾶσι τοῖς λοιποῖς (ἀποστόλοις) ἀλλά τε τοῖς αὐτῶν διαδόχοις, ἡγουμέ-
ΜΑΤΘ. ις'. ιθ'. νοις τ ἐκκλησίας, ἕως τ ζωτελείας τ αἰῶνος, ἔδωκε τὰς κλεῖς τ
βασιλείας τῶν ὐρανῶν, ἵνα ὃ ἐὰν δήσωσι ἐπὶ τ γῆς, ἔσαι δεδεμένον ἐν
τοῖς ὐρανοῖς· Καὶ ὃ ἐὰν λύσωσιν ἐπὶ τ γῆς, ἔσαι λελυμένον ἐν τοῖς
οὐρανοῖς. Ποία ἡ αὕτη ἡ ἐξουσία ἐστι, δῆλον ἐκ τῶν τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Κεφ. ιή. ιζ'. λόγων. ἐὰν ἡ ϗ τ ἐκκλησίας παρακούσῃ (ὁ αὐθάδης ϗ ἀπειθὴς ἁμαρ-
τωλὸς) ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικος ϗ ὁ τελώνης (ἢ, ἐκβληθήτω ἔξω).
Καὶ αὐτίκα ὁ Κύριος δευτεροῖ τοῦ ἐπαγγελίαν αὐτοῦ τοῖς ἀποστόλοις,
Κομμ. ιή. λέγων αὐτοῖς, Ἀμὴν, ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τ γῆς, ἔσαι δεδεμένα ἐν
τῷ ὐρανῷ· ϗ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τ γῆς, ἔσαι λελυμένα ἐν τῷ ὐρα-
νῷ. Καὶ πάλιν μὴ τοῦ ἔγερσιν αὐτοῦ κυροῖ ταύτῃ τοῦ ἐξουσίαν τοῖς
ἀποστόλοις, λέγων, Ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς·
ΙΩΑΝ. κ'. κγ'. Ἄν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται. Καὶ ὅτι ὕτως οἱ ἀπόστολοι ἐξουσίαζον
ἄλλων, φανερώταλόν ἐστι. Οὐχὶ ὁ ἅγιος Παῦλος ἐν τῷ ὀνόματι Τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ παρέδωκε τ ἀνόσιον πόρνον τῷ Σαλανᾷ, εἰς

ὄλεθρον τ̃ ϛαρκός; Οὐχὶ τ̃ πονηρὸν τ̃τον ἐξαιρεῖσθαι ἐκ μέσυ, τυτ- ΚΟΡ. Α'. ί. ά,
έσιν, ἐκβάλλεσθαι ἐκ τ̃ ἐκκλησίας, ὐντέλλε]αι; Καὶ ουχὶ τῷ αὐτῷ β', γ', δ', έ. ιγ.
με]ανοήσαν]ι τὼ ἁμαρ]ίαν χαείζε]αι, ὐν πρυσώπῳ Χε]ιτ̃, ϛ ἀνα- ΚΟΡ. Β'. κιφ. ϛ'
λαμβάνει αὐτὸν εἰς τὼ ἐκκλησίαν, ἢ ἁγίων κοινωνίαν; Τί ἔθελεν ὁ
αὐτὸς Παῦλ☉, ἅτως γράψας τοῖς αὐτοῖς Κο]ινθίοις, Φο]ε̃μαι μή Κιφ. ιϛ'. κ'. κά.
πως ἐλθὼν εὑρεθῶ ὑμῖν οἷον ὐ θέλε]ε, ϛ πενθήσω πολλὺς τῶν προη-
μαρ]ηκότων, ϛ μὴ με]ανοησάν]ων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ ϗ πορνείᾳ ϗ ἀσελ-
γείᾳ ἣν ἔπραξαν; Καὶ πάλιν, Προείρηκα ϛ προλέγω, ὡς παρὼν τὸ Κιφ. ιγ'. ϛ'.
δεύτερον, ϛ ἀπὼν νῦ̃ γράφω, τοῖς προημαρ]ηκόσι ϛ τοῖς λοιποῖς πᾶ-
σιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν, ὐ φείσομαι· Καὶ πάλιν, Διὰ τ̃το Κομμ. ί.
ταῦτα γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ὐ]οτόμως χρήσωμαι, κα]ὰ τὼ ἐξυσίαν,
ἣν ἔδωκέ μοι ὁ Κύρι☉ εἰς οἰκοδομὴν, ϗ ὐκ εἰς καθαίρεσιν. Καὶ κα]ὰ
ταύτ]ω τὼ ἐξυσίαν δο]εῖσαν αὐτῷ ὑπὸ ϓ Κυρίυ, τ̃ Ὑμέναιον ϛ Ἀλέ- ΤΙΜ. Α'. ά.
ξανδρον, τὼ ἀγαθὴν ϛ]ωείδησιν ἀπωσαμένυς, ϗ πε]ὶ τὼ πίσιν ναυα- ιθ'. κ'.
γήσαν]ας, παρέδωκε τῷ Σα]ανᾷ, ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν. Καὶ
αἱρε]ικὸν ἄνθρωπον, μ̃ μίαν ϗ δευ]έραν νυθεσίαν πραιτεῖσθαι, ἢ ἐκ- ΤΙΤ. γ'. ί.
βάλλεσθαι ἔξω, πρα]γέλλει. Καὶ εἰ μὴ οἱ ἡγύμενοι τ̃ ἐκκλησίας εἶχον
ταύτ]ω τὼ ἐξυσίαν, τί ὁ Δι]ρεφὴς, ἄλλων φιλοπρω]εύων, ὃς ἔθελεν
ἐκ τ̃ ἐκκλησίας ἐξέβαλεν; Ὁμολογῶ μὲν τ̃το, ὅτι ὁ φλυαρῶν ἕτ☉ ΙΩΑΝ. Επ. καθ.
ἀπεχρήσα]ο τῇ ταύτῃ ἐξυσίᾳ ὃς ϗ τῶν ἀγαθῶν κα]εκυρίευσεν· Ἀλλ' τριτ. κομμ. θ'. ί.
ὅμως ἥ τε τ̃ ταύτης ἐξυσίας ὐπόχρησις, τὺ λάχισον τὼ αὐτὼ ἐξυ-
σίαν ὐποδεικνύει. Οὐκ ἄρα θαυμασόν ἐσιν, ὦ Χρισόφιλε, ὅτι τις
ἐπίσκοπ☉ ὀνομαζόμεν☉ ταύτ]ω τὼ ἐξυσίαν ὑδενὸς πωτοῖ, ἢ μᾶλ-
λον ταύτ]ω τοῖς ἡγυμένοις τ̃ ἐκκλησίας ὑπὸ ϓ Κυρίυ δίδυθαι ἀρ-
νοῖτο; Οὐχὶ ἕτ☉, ἀδελφέ μυ, ἀνθρωπάρεσκός ἐσιν; Εἰσὶ ϑ νυῦ̃ ὐν
ἡμῖν πολλοὶ ἀνυπότακ]οι, μα]αιολόγοι, ϗ φρεναπάται, διδάσκον]ες ἃ
μὴ δεῖ· ὃς δεῖ πρισομίζειν. Εἰ ὁ ὑπόσπ☉ Παῦλ☉ Σύγχρν☉ ἡμῖν
εἴη, τοιύτυς ὐ]οτόμως ἂν ἐλέγχοι, ἵνα ἃ πρέπει τῇ ὑγιανύσῃ διδασκα-
λίᾳ λα]οῖεν. Ναὶ, ὐν ῥάβδῳ ἔλθοι πρὸς αὐτὺς κα]ὰ Σάρκα πε]ιπα-
τ̃ν]ας, ϗ ἐμφανίζοι τὰ ὅπλα τ̃ σρατείας αὐτ̃ ὐ Σαρκικὰ ε̃ναι, ἀλ-
λὰ δυνατὰ τῷ Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων, λογισμῶν τε, ϗ ΚΟΡ. Β'. ί. ϑ', έ.
πα]ὸς ὑψώμα]☉ ἐπαιρομένυ κα]ὰ τ̃ γνώσεως ϓ Θευ̃, ϗ αἰχμα-
λωτίζον]α

λωλίζονλα πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τ̃ Χεισοῦ. Εἰ μὴ ἢ ἅπεσιν ὁ Παῦλ⊙, πάντοτε πάρεσιν ὁ Χεισὸς, ὃν ἑτοίμῳ ἔχων ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν.

Ὡς προείρηκα, ὦ Χεισόφιλε, πολλοὶ ὧν ἡμῖν εἰσιν οἱ διδάσκονλες ἃ μὴ δεῖ, ταράσσονλες ἄλλυς, ⁊ θέλονλες μελασρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τ̃ Χεισ̃. Ἀλλ' εἴ τις εὐαγγελίζηλαι ἡμῖν, παρ' ὃ ὁ Χεισὸς ⁊ οἱ ἀπόσολοι εὐηγγελίσανλο ἡμῖν, ἀνάθεμα ἔσω. Ταῦτά σοι, ἀδελφὲ φίλλαλε, ἔγραψα ὀν ὀλίγῳ περὶ τῶν ἀρνυμένων τὴν ἐξυσίαν κλειδῶν τοῖς ἀποσόλοις, μὴ τοῖς αὐτῶν διαδόχοις, ἀπὸ τ̃ Χεισ̃ διδομένην.

Ἔτι πολλὰ ἔχω γράφειν σοι περὶ τ̃ Σωτῆρ⊙ ἡμῶν θεότη⊙, εἴ σοι δοκεῖ, μὴ ἐάνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ Θεός. Ἐν τῷ μελαξὺ παρατίθεμαί σε, ἀδελφὲ, μὴ πάνλας μετά συ, τῷ Θεῷ, μὴ τῷ λόγῳ τ̃ χάειτ⊙ αὐτ̃, τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι, μὴ δ̃ναι ὑμῖν κληρονομίαν ὀν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. Ἡ χάεις μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἀπὸ Λαοδικείας, Μαρτ. κή. Ἔτει ἀπὸ τ̃ Θεογονίας ᾳψκε.

IV.

IV.

ΑΓΑΠΗΤΕ, περὶ πάντων εὔχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦται ἡ ψυχή σου. Σὺ γὰρ ὑγιαίνεις ἐν τῇ πίστει καὶ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. Οὐ πάντι Πνεύματι πιστεύεις, ἀλλὰ δοκιμάζεις τὰ Πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν. Ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον, οἱ ἀρνούμενοι τὴν τοῦ Ἰησοῦ, Κυρίου ἡμῶν, θεότητα. Οἴδαμεν ἢ καὶ ἐγνώκαμεν, ὅτι ὁ Υἱὸς, τῆς αὐτῆς ὢν οὐσίας ἧς ὁ Πατὴρ, Θεός ἐστιν. Αὐτοὶ ἢ ψευδοδιδάσκαλοι οὐ πεπιστευκότες εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ψεύστην πεποιήκασιν αὐτόν. Οὐχὶ γὰρ ὁ Πατὴρ πρὸς τὸν Υἱὸν ἔλεγεν, Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεὸς, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος; Καὶ οὐχὶ ὁ Κύριος διὰ τοῦ προφήτου ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ; Διὰ τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου λόγον, ἢ τὸν Θεὸν, σάρκα γεγονότα, καὶ σκηνώσαντα ἐν αὐτοῖς. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου, ἐν Υἱῷ τῷ Πατρί. Καὶ τὸν λόγον τῆς ζωῆς τὸν αἰωνίου, ἥτις ἦν πρὸς τὸν Πατέρα, καὶ ἐφανερώθη αὐτοῖς, τὸν λόγον, ὃς ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃν ἀκηκόασιν, ὃν ἑωράκασι τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, ὃν ἐθεάσαντο, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῶν ἐψηλάφησαν. Καὶ, τὸν Θεὸν, ὃς ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε. Καὶ, τὸν ἀληθινὸν Θεὸν (Πατέρα καὶ Υἱὸν) καὶ τὴν ζωὴν αἰώνιον, ἀνίθετον τοῖς εἰδώλοις. Καὶ, τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴν καὶ τέλος, τὸν πρῶτον καὶ τὸν ἔσχατον, τὸν παντοκράτορα. Καὶ, Κύριον κυρίων, καὶ Βασιλέα βασιλέων. Καὶ, τὸν μέγαν Θεόν; Διὰ τοῦ Παύλου ἀποστόλου, τὸν ὑπὲρ πάντων Θεὸν εὐλογητὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Καὶ, τὸν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Καὶ, τὸν ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχοντα. Καὶ, τὸν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου. Καὶ, τὸν ὄντα ἀπαύγασμα τῆς δόξης, καὶ χαρακτῆρα τῆς ὑποστάσεως τοῦ Θεοῦ. Καὶ, τὸν πάντα ἐν πᾶσι πληρούμενον, καὶ τὸν ἐν ᾧ πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικεῖ, τόν τε ἐν ᾧ εἰσι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως ἀπόκρυφοι. Καὶ, Θεὸν φανερωθέντα ἐν σαρκί. Πάλαι ἢ ταῦτα, καὶ ἄλλα, τὰ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεότητος δείγματα, ὦ Χειρόφιλε, ἐξηνέγκαμεν.

ΨΑΛΜ. μέ. ΗΣΑ. ζ'. ιδ'. ΙΩΑΝ. ά. α, ιδ'. Κεφ. ί. δ'. Πρωτ. Επ. ά. α, ϛ'. Κεφ. γ'. ιϛ'. Κεφ. έ. κ', καά. ΑΠΟΚ. ά. ή, ιζ'. Κεφ. β'. ή. Κεφ. ιζ'. ιθ'. Κεφ. ιθ'. ιϛ', ιζ'. ΤΙΤ. β'. ιγ'. ΡΩΜ. θ'. έ. ΚΟΡ. Β'. δ'. δ' ΦΙΛ. β'. ϛ'. ΚΟΛ. ά. ιέ. ΕΒΡ. ά. γ'. ΚΟΛ. ά. θ'. Κεφ. β'. γ'. ΤΙΜ. Α'. γ'. ιϛ'.

Νῶν ἢ βλέπωμεν ἄτινα ἔτι τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἀποδεικνύει, τὴν ἐλπίδος καὶ παρακλήσεως πλήρη, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Θεός. Ὁ Ἰωάννης ὁ

ΜΑΤΘ. γ', ζ', ιά, ιϐ': βαπλισὴς εἶπε τοῖς Φαρισαίοις ϗ Σαδδυκαίοις ἐρχομένοις ἐπὶ τὸ βάπλισμα αὐτῦ, Ἐγὼ μὲν βαπλίζω ὑμᾶς ἐν ὕδαλι εἰς μελάνοιαν· Ὁ ὃ ὀπίσω μυ ἐρχόμεν☞ (ὁ Χρισὸς) αὐτὸς ὑμᾶς βαπλίσει ἐν Πνεύμαλι ἁγίῳ. Τίς ὃ πρὸς τῦτο ἱκανὸς, εἰ μὴ ὁ Θεός; Καὶ πάλιν, Αὐτὸς (ὁ Χρισὸς) τὸ ἄχυρον (ἀσεϐεῖς ☪ ἁμαρλωλὸς) καλακαύσει πυρὶ ἀσϐέσῳ. Τίς δυώλαι τῦτο ποιῆσαι εἰ μὴ ὁ παντοκράτωρ; Οὕτις διδῷ ἐκδίκησιν αἰώνιον τοῖς ἀσεϐέσιν εἰ μὴ ὁ αἰώνι☞ ☪ παντοδυνάμ☞· Οἱ ὃ μὴ εἰδότες τ Θεὸν μήτε ὑπακόονλες τῷ εὐαγγελίῳ ☧ Κυρίυ ἡμῶν Ἰησῦ Χρισῦ, δίκλω τίσυσιν, ὄλεθρον αἰώνιον, ἀπὸ πρυσώπυ αὐτῦ (Ἰησῦ) ☪ ἀπὸ τ δόξης τ ἰσχύ☞ αὐτῦ· Καὶ πάλιν, Ὁ Κύρι☞ ἀναλώσει τ ἄνομον τῷ πνεύμαλι ☧ σόμαλ☞ αὐτῦ. Οὐχὶ ταῦτα τ Ἰησῦν Υἱὸν ☧ Θεῦ, παντοκράτορα εἶναι ἐπιδεικνύει; Ὁ Ἰάκωϐ☞ λέγει, Εἷς ἐστιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμεν☞ ζῶσαι ϗ ἀπολέσαι· τίς ὃ ἔτ☞; ὁ Θεός. Ὁ ὃ Ἰησῦς, ὁ κριτὴς τ ζώνλων ϗ νεκρῶν, νομοθέτης ἡμῶν ἐστιν, αὐτός τε ζώσει τὺς πιστὺς, τὺς ὃ ἀπίστυς ϗ πονηρὺς ἀπολέσει ἐν ἐσχάτῃ τῇ ἡμέρᾳ. Οὕτ☞ εἶπεν περὶ ἑαυτῦ, Ἐγὼ ζωὴν αἰώνιον δίδωμι τοῖς ἐμοῖς, ☪ ὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τ αἰῶνα. Οὕτις διδῷ τῷ ἑτέρῳ ὃ ὐκ ἔχει αὐτός· Οὔ τις ὃ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ εἰ μὴ ὁ Θεός. Οὕτ☞ ὁ νομοθέτης ὐ παρέδωκε τὺς νόμυς αὐτῦ τοῖς μαθηλαῖς, ὡς ☪ ὁ Μωσῆς ϗ οἱ πρυφῆται τῷ λαῷ Ἰσραὴλ εἰπόνλες, ὅτω λέγει Κύρι☞· ἀλλ' ἐν ἑαυτῦ ὀνόμαλι, εἰπὼν, Ἐγὼ λέγω ὑμῖν, αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ Κύρι☞. Οἱ τῶν ἀνθρώπων νόμοι τ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπον μόνον ἐπιϐλέπυσιν· Οἱ ὃ ☧ Χρισῦ νόμοι διϊκνῦνλαι ἄχρι ψυχήν τε ϗ πνεῦμα, ϗ κριλικοί εἰσιν ἐνθυμήσεων ϗ ἐννοιῶν καρδίας. Οὐ θαυμασὸν ἦν εἰ οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσονλο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτῦ· Διδαχὴ γὰρ ἦν Θεῦ. Οὕτ☞ ἐνετείλαλο τοῖς μαθηλαῖς ἵνα εἰς αὐτὸν πιστεύωσι, καθὼς εἰς Θεὸν ἐπίστευον· Οὐχὶ βλασφημήσαιλο τῦτο αὐτοῖς ἐνειλάμεν☞, μὴ ὢν Θεός; Οὗτος εἶπεν, Οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τ Υἱὸν, εἰ μὴ ὁ Πατήρ· Οὐδὲ τ Πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ Υἱός· Καὶ πάλιν, Καθὼς γινώσκει με ὁ Παλὴρ, κἀγὼ γινώσκω τ Παλέρα. Ὁ ἓν Υἱὸς τῷ Παλεὶ ἰσοδαίμων ἐστιν. Εἶπεν ὁ Υἱὸς, Πάνλα ὅσα ἔχει ὁ Παλὴρ, ἐμά ἐστι· ☪ πάλιν, Τὰ ἐμὰ πάνλα, Πάτερ, ζά ἐστι, ϗ τὰ ζὰ ἐμά. Ὁ ἓν Υἱὸς πάνλα ἔχει· ὃς ὃ πάνλα ἔχει, ὁ Θεός. Πάλιν, ὁ Υἱὸς εἶπεν, Πάτερ, αὕτη ἐστιν ἡ αἰώνι☞

ΜΑΤΘ. ιά. ιϐ'.
ΘΕΣΣ. Β'. κιφ. ά. ή, θ'.
Κιφ. ϛ'. ή.
ΛΟΥΚ. ιϐ'. μς'.
ΙΩΑΝ. ί. κή.
ΜΑΤΘ. ί. ς'. ζ'.
Κιφ. ί. κή.
ΙΩΑΝ. ιδ'. ά.
ΜΑΤΘ. ιά. κζ'.
ΙΩΑΝ. ί. ιέ.
Κιφ. ιϛ'. ιέ.
Κιφ. ιζ'. ί.
Κομμ. γ'.

αἰώνι῀ ζωὴ, ἵνα γινώσκωσι πάν῀ες ζε τ̃ μόνον ἀληθινὸν Θεὸν, κ̀ ὃν ἀπέσειλας Ἰησ̃ν Χρισόν. Βλέπεις, ἀδελφὲ, ὅτι τόσον ἵνα τ̃ Ἰησ̃ν Χρισὸν, τ̃ Υἱὸν, ὅσον ἵνα τ̃ Πατέρα, γινώσκωμεν, πρὸς τὴν ζωὴν αἰώνιον ἀναγκαῖόν ἐσι. Διατί; ὅτι ὡς ὁ Παν̀ὴρ, ἄτως τε ὁ Υἱὸς ἐσι μόνος ἀληθινὸς Θεός· Οὐχ ὁ Παν̀ὴρ μόν῀ χωρὶς ⸀ Υἱ̃, μήτε ὁ Υἱὸς μόν῀ χωρὶς ⸀ Παν̀ρὸς, μήτε Παν̀ὴρ κ̀ Υἱὸς χωρὶς ⸀ ἁγί῍ Πνεύματ῀· Ἀλλ᾽ ὁ Παν̀ὴρ, κ̀ ὁ Υἱὸς, κ̀ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἄτοι οἱ τρεῖς ἓν ὄν̀ες, ὁ μόν῀ ἀληθινὸς Θεός εἰσιν. Ἐν τῇ πανα‍γίᾳ τριάδι μία ἐσι θεότης, ἥ τε ἀμέρισ῀ ⸂ ἀχωρισός ἐσιν. Οὐ λέγει ὁ Ἰησ̃ς Χρισὸς, Σὺ μόν῀, Πάτερ, ⸀ ὁ ἀληθινὸς Θεός· Εἰ ⸂ γὰρ ὁ Παν̀ὴρ ἀληθινός ἐσι Θεὸς, ἀν̀ικείμεν῀ τοῖς εἰδώλοις, ἢ τοῖς μὴ φύσει ⸀σι Θεοῖς· ἀκ ἀν̀ίθε‍αι τῷ Λόγῳ κ̀ τῷ Πνεύμαν̀ι ἁγίῳ· αὗται γὰρ αἱ τρεῖς ὑποσάσεις ⸀ς μόν῀ ἀληθινὸς Θεός εἰσιν. Εἰ ⸀ν ὁ Παν̀ὴρ, ὁ Λόγ῀ ⸂ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ⸀τοι οἱ τρεῖς, ἓν (μία ⸀σία κ̀ μία Θεότης) εἰσί· δ̃ηλον ὅτι ὡς ὁ Παν̀ὴρ ἀληθινὸς Θεὸς, ἄτω κ̀ ὁ Λόγ῀, μίας ὢν ⸀σίας ἧς ὁ Παν̀ὴρ, ἀληθινὸς Θεός ἐσιν. Εἶπεν ὁ Ἰησ̃ς, Ἐγώ εἰμι ἡ ἀλήθεια, ἡ ἀλήθεια ⸀σιωδ̃ς· Ὃ ⸂ ⸀σιωδ̃ς ἀληθινὸς, ὅν̀ως Θεός ἐσι. Καλεῖται ⸀ν ⸀τ῀ ἀπὸ ⸂ Ἰωάννε, τὸ φ̃ς, κ̀ τὸ φ̃ς ἀληθινόν· Ὃ ⸂ Θεὸς φ̃ς ἐσιν. Ἐν τούτῳ ζωὴ ἦν, ζωὴ αἰώνι῀· ἡ ⸂ ζωὴ, ζωὴ αἰώνι῀, ⸀ν τῷ μόνῳ ἀληθινῷ Θεῷ ἐσιν· Οὗτ῀ ⸀ν ὁ ἀληθινὸς Θεός. Οὗτ῀ πάν̀ο‍ε ὁ αὐτός ἐσιν· Οὔ τις ⸂ ὁ αὐτὸς, εἰ μὴ ⸀ς, ὁ Θεὸς, παρ᾽ ᾧ ⸀κ ⸀σι ⸀λλαγὴ, ἢ τροπῆς ⸀ποσκίασμα. Ἔλεγεν ὁ Κύρι῀ ἡμῶν τοῖς ⸀νδεκα, Ἰδὲ, ἐγὼ μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ⸀ως τ̃ ⸂ συν̀ελείας ⸂ αἰῶν῀· τίς ⸂ μ̃ τῶν ⸀ποσόλων κ̀ τῶν ἡγεμένων τ̃ ⸀κκλησίας μελλόν̀ων πάν̀ων πάν̀ο‍ε κ̀ πανα‍χ῀ ᾖ, εἰ μὴ αὐτὸς ⸂ ἐν ᾧ ζῶμεν, ⸂ κινέμεθα, καί ⸀σμεν; αὐτὸς γὰρ μόν῀ μ̃ πάντων πανα‍χ῀ πανο‍έ ⸀σιν. Ἡ διδασκαλία ⸂ Σωτῆρ῀ ἡμῶν Ἰησ̃ Χρισ̃ διδασκαλία ⸂ Θε̃ ⸀ποσόλ῀ καλεῖται· ⸂ ἡ ⸀πιφάνεια αὐτ̃ (Ἰησ̃) καλεῖται ⸀πιφάνεια τ̃ δόξης ⸂ μεγάλ῀ Θε̃· Ἡ ἡμέρα ⸂ Κυρί῀ Ἰησ̃, ἡ ⸂ Θε̃ ἡμέρα ⸀νομάζε‍αι. Τὸ ⸀υαγέλιον ⸂ Χρισ̃, ⸀υαγέλιον Θε̃ κοινῶς κ̀ ἀδιαφόρως λέγε‍αι. Ὁ Θεὸς ζῶν ἐσι Σων̀ὴρ πάν̀ων ἀνθρώπων· Ὁ ⸂ Κύρι῀ Ἰησ̃ς Χρισός ἐσιν ὁ Σων̀ὴρ πάν̀ων· Ὁ ⸀ν Χρισὸς ὁ Κύρι῀ κ̀ Σων̀ὴρ ἡμῶν, αὐτός ἐσι Θεός.

Πρωτ. Επ. ί. ζ.

ΙΩΑΝ. ιδ'. ς'.

Κεφ. ά. δ', ί, ζ', ή, θ'.

Πρωτ. Επ. ά. ί.

ΕΒΡ. ά. ιζ'.

ΙΑΚ. ά. ιζ'.

ΜΑΤΘ. κή. κ'.

ΠΡΑΞ. ιζ'. κή.

ΤΙΤ. β'. ί.

Κομμ. ιγ'.

ΚΟΡ. Α'. ί. ί.

ΘΕΣΣ. Α'. ί. ς'.

ΠΕΤ. Β'. γ'. ί. ιϛ'

ΡΩΜ. α. αθ'.

ΚΟΡ. Α'. θ. ιϛ'.

ΘΕΣΣ. Α. γ'. ϛ'.

ΤΙΜ. Α'. ά. ιά.

Κεφ. β. γ'. δ'. ί.

ΤΙΤ. ά. γ', δ'.

Κεφ. ϛ'. ιγ'. γ. ς'.

ΠΕΤΡ.Β'.Ϛ'.ά. Θεός. Ὁ Πέτρ☉ ἀπόσολ☉ λέγει, Ἔσον]αι ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες
παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπολείας, κ] τ ἀγοράσαν]α αὐτὺς (τ Κύριον
ΙΟΥΔ. κομμ.δ'. ἡμῶν Ἰησῦν Χριστὸν) δεσπότ]ν ἀρνούμενοι· Ὁ δ Ἰούδας ἀπόσολ☉ περὶ
αὐτῦ, Κυρίυ ἡμῶν, γράψας, αὐτὸν τ μόνον δεσπότ]ν Θεὸν καλεῖ.
ΤΙΜ. Α'. ί. κά. Διαμαρ]ύρεσθαι ἐνώπιον ☧ Κυρίυ Ἰησῦ Χριστῦ, κ] ἐνώπιον ☧ Θεῦ ἐν
ΤΙΜ. Β'. Ϛ'.ιδ. ταῖς ☧ Παύλυ ἀποσόλυ πρὸς Τιμόθεον ἐπισολαῖς, τὸ αὐτό ἐσιν. Οὗ-
Κεφ. δ'. ά. τ☉ ἀπόσολ☉ λέγει, Ὅτε πάν]ες με ἐγκα]έλιπον, ὁ Κύρι☉ (ὁ Ἰη-
Κεφ. δ'. ν'. ιή. σῦς) μοι παρέση. Πῶς δ ὁ Κύρι☉ αὐτῷ παρέση; Οὐκ ἄνθρωπ☉
ὢν, ἀλλ' ὁ Θεός. Καὶ πάλιν λέγει, Ὁ Κύρι☉ ῥύσ]αί με ἀπὸ πα]ὸς
ἔργυ πονηρῦ· τίς δ τῦτο δώσ]αι πλὴν ☧ Θεῦ; Καὶ πάλιν λέγει τῷ
Κομμ. κϐ'. Τιμοθέῳ, Ὁ Κύρι☉ Ἰησῦς Χριστὸς μ☧ ☧ Πνεύματός Ϛυ. τοῖς δ
πνεύμασιν ἡμῶν πάρεσι μόν☉ ὁ Θεός. Οὗτ☉ μόν☉ μ☧ τῶν πνευ-
μάτων ἡμῶν ἐσι. Τὴν δοξολογίαν μόνῳ τῷ ἀλη]ινῷ Θεῷ ὀφειλομέν]ν
τῷ Ἰησῦ οἱ ἀπόσολοι ὁμοίως ὡς ☪ τῷ Πα]ρὶ ἀπο]ιδῦσι, λέγον]ες, Αὐτῷ
Κομμ. ιή. ἡ δόξα εἰς τὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν. Ἡ ἱεροσύνη ἀπὸ ☧ Θεῦ
ΓΑΛ. ά. έ. ΠΕΤΡ.Β.γ'. ιή. ἐσιν· ὁ δ Ἰησῦς ἐποίησεν ἡμᾶς ἱερεῖς τῷ Θεῷ κ] Πα]ρὶ αὐτῦ.
ΙΟΥΔ. κ'. έ. Ἡ θυσία τῷ μόνῳ Θεῷ ὀφείλ]αι· οἱ δ εἰκοσι]έσσαρες πρεσβύτεροι,
ΕΒΡ. έ. δ'. ΑΠΟΚ. ά. ς'. ἔχον]ες ἕκας☉ κιθάρας κ] φιάλας χρυσᾶς, γεμύσας θυμιαμάτων,
Κεφ. έ. έ. αἵ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων, ἔπεσον ἐνώπιον ☧ ἀρνίυ, λέγον]ες,
Κομμ. ή. ιγ'. Τῷ καθημένῳ ἐπὶ ☧ θρόνυ, κ] τῷ ἀρνίῳ, ἡ εὐλογία, ☪ ἡ τιμὴ,
☪ ἡ δόξα, ☪ τὸ κράτ☉ εἰς τὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ εἰ ὁ
καθήμεν☉ ἐπὶ ☧ θρόνυ ☪ τὸ ἀρνίον ἐχ ὁ αὐτὸς ☪ εἷς, δύο δέ εἰσιν
Κεφ. ζ'. θ'. έ. (δηλαδὴ ὁ Πα]ὴρ ☪ ὁ Υἱὸς) φανερὸν ὅτι ἡ αὐτὴ ☪ ἴση τιμὴ ἀμφο]έροις
δίδο]αι ἀπὸ τῶν ἑξώτων ἐνώπιον ☧ θρόνυ ☪ ἐνώπιον ☧ ἀρνίυ, οἳ κράζυσι
φωνῇ μεγάλῃ, λέγον]ες, Ἡ Ϛω]εία τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ
☧ θρόνυ, ☪ τῷ ἀρνίῳ. Καὶ ὡς ὁ Κύρι☉ ὁ Θεὸς πα]οκράτωρ, ὥτω
Κεφ. κά. έ. κϐ', ☪ τὸ ἀρνίον ν☉ ☧ πόλεως ☧ μεγάλης ☪ ἁγίας ἴσως ἐσι· Καὶ ὡς
κγ'. Κεφ. κϐ'. αγ'. ἡ δόξα ☧ Θεῦ, ὥτω ☪ ☧ ἀρνίυ, ἐφώτισεν αὐτ]ώ· Καὶ ὁ πο]αμὸς ὕ-
δα]☉ ζωῆς ἀδιαφόρως ἀπὸ ☧ θρόνυ ☧ Θεῦ ☪ ☧ ἀρνίυ ἐκπορεύ]αι·
Καὶ πάλιν, Ὁ θρόν☉ ☧ Θεῦ κ] ☧ ἀρνίυ ἐν αὐτῇ (τῇ πόλει τῇ ἁγίᾳ)
ἔσαι· ☪ οἱ δῦλοι αὐτῦ (τίν☉; ☧ Θεῦ κ] ☧ ἀρνίυ, ἑνὸς κ] αὐτῦ Θεῦ)
λα]ρεύσυσιν αὐτῷ. Τὸ δ τέλ☉, δῆλον ὅτι ὁ Ἰησῦς ὃς ἔπεμψε τ ἄγ-
Κυμμ. ς'. ις'. γελον αὐτῦ μαρ]υρῆσαι ταῦτα, κ] ὁ Κύριος ὁ Θεὸς, αὐτός ἐσιν, αὐτὸς,

ὃς

ὃς λέγει περὶ ἑαυτοῦ, Ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος. Αὐτῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ δόξα καὶ μεγαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Τοῦτον τὸν μονογενῆ, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ἀγαπῶμεν, ὃν τῷ ΙΩΑΝ. α. ιή.
Υἱῷ καὶ ἐν τῷ Πατρὶ μένοντες. Ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ
Υἱὸς (ὄντως καὶ ὑσιωδῶς ὁ Υἱὸς) τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐ- Πρωτ.Επ. δ'. ιέ.
τὸς ἐν τῷ Θεῷ. Ὁ ἔχων τὸν Υἱὸν, ἔχει τὴν ζωὴν, ζωὴν αἰώνιον· Ὁ Κιφ. έ. ιά, ιϛ'.
μὴ ἔχων τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει· αὕτη γὰρ ζωὴ ἐν τῷ
Υἱῷ αὐτοῦ ἐστιν. Ἆρα οὖν, ἀδελφέ μου, εἰς τοῦτο τὸ ὄνομα πιστεύωμεν·
Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ἐάν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡ- ιγ', ιδ', ιέ.
μῶν· καὶ οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ἠτήκαμεν παρ' αὐτοῦ.
Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν τὴν ζωὴν τὴν
αἰώνιον. Οὗτος ἱλασμός ἐστι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὗτος ἡ εἰρήνη
ἡμῶν μετὰ τοῦ Πατρὸς, οὗτος ἡ ἐλπὶς ἡμῶν καὶ ἡ δόξα. Τούτῳ τῷ ἀγα-
πήσαντι ἡμᾶς καὶ λύσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι
αὐτοῦ, ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ ἀκριβὴς σου, ὦ Χρισόφιλε, περὶ τῆς θείης ποιήσεως διαλογισμὸς
πολὺ ἐμοὶ ἤρεσε, καὶ χάριν σοι ἔχω. Καίτοι τὸ σῶμα, τὸν νῦν ἀδαμῶς,
ἠθέτησας· μάλιστα ᾗ δυνατὸς εἶ ἐν ταῖς γραφαῖς δυναμέναις σε σο-
φίσαι εἰς σωτηρίαν, διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς
Χριστὸς μετὰ τοῦ πνεύματός σου. Ἡ χάρις μετά σου, καὶ ὑμῶν πάντων.
Ἀμήν.

ΙΟΥΛΙ. ή. ᾳψκς.

V.

ΜΗ᾽ θαυμάσῃς, ὦ ᾽Αγαπητὲ, ὅτι τοσάκις ἔγραψά σοι περὶ τ῀ Κυρίου ἡμῶν ᾽Ιησοῦ Χριστοῦ θεότητος. Αὕτη γὰρ ἡ ἀλήθεια ἡ σωτήριος, πᾶσι πιστοῖς, μάλιστά σοι, ἀδελφὲ, ἀθενοῦντι τῷ σώματι, τῇ δὲ πίστει δυνατῷ, εὐπρόσδεκτος καὶ γλυκυθυμός ἐστι. Ναὶ καὶ εἴθ᾽ αἱ αὗται θεσπολαὶ σημεῖα τ῀ ἡμῶν πρὸς τ῀ Θεὸν καὶ ᾽Ιησοῦν Χριστὸν ἀγάπης, ἅμα τε βεβαίας τ῀ πρὸς ἡμᾶς φιλίας, εἴησαν, ὥστε μηδὲ τ῀ ἅπαντα χρόνον δυνάσθαι λήθῃ ἐμποιῆσαι τῶν ὑφ᾽ ἡμῶν γεγραμμένων.

Μέχρι τοῦδε τιμὴ μαρτυρίαν τ῀ Θεοῦ, ἣν μεμαρτύρηκε περὶ τ῀ Υἱοῦ αὐτοῦ, μέρος τι ἐλέγχομεν· μέρος τι λέγω· τὰ γὰρ ἱερὰ γράμματα τ῀ μαρτυρίας ταύτης πλήρη ἐστιν, ἅτινα ἐὰν γράψαι καθ᾽ ἓν, τίς ἡ θεσπολὴ χωροῖ τὰ γραφόμενα; Καίτοι γε οὐκ ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτυρίας (ἡ γὰρ μαρτυρία τ῀ Θεοῦ τ῀ τῶν ἀνθρώπων μείζων ἐστιν)· ἀλλ᾽ ὅμως ἡ ὁμόνοια καὶ συμφωνία τῶν τ῀ ἐκκλησίας πατέρων, Ἑλληνικῶν καὶ Ῥωμαϊκῶν, πάντων τὸ αὐτὸ λεγόντων καὶ ὁμολογούντων τ῀ Κύριον ᾽Ιησοῦν, ὅτι ἐστὶ Θεὸς, χαρὰ ἡμῖν ἡ καὶ παμμύθιον.

Καὶ τὸ πρῶτον ἀκούωμεν τί οἱ Ἑλληνικοὶ περὶ τούτου λέγουσιν. Ὁ μαθητὴς τ῀ ᾽Ιωάννου ἀποστόλου Ἰγνάτιος φησὶν, Εἷς ἰατρός ἐστι, σαρκικός τε καὶ πνευματικὸς, γενητὸς καὶ ἀγένητος, ἐν σαρκὶ γενόμενος Θεός. Καὶ πάλιν, Οὐδὲν λανθάνει τ῀ Κύριον, ἀλλὰ καὶ κρυπτὰ ἡμῶν ἐγγὺς αὐτῷ ἐστι. Καὶ πάλιν, Ἐν θελήματι τ῀ Πατρὸς καὶ ᾽Ιησοῦ Χριστοῦ τ῀ Θεοῦ ἡμῶν. Καὶ πάλιν, Ὁ γὰρ Θεὸς ἡμῶν ᾽Ιησοῦς Χριστὸς ἐκυοφορήθη ὑπὸ Μαρίας. Καὶ πάλιν, Ὁ γὰρ Θεὸς ἡμῶν ᾽Ιησοῦς Χριστὸς ἐν Πατρὶ ὢν μᾶλλον φαίνεται. Καὶ πάλιν, Δοξάζω ᾽Ιησοῦν Χριστὸν τ῀ Θεόν. ᾽Ακούωμεν ἄλλου τ῀ πατρὸς τ῀ ᾽Ιουστίνου Μάρτυρος, ὃς ἔτω λέγει, Μόνος ἰδίως Υἱὸς τῷ Θεῷ γεγόνηται, Λόγος αὐτοῦ ὑπάρχων, καὶ πρωτότοκος καὶ δυνάμις. Καὶ πάλιν, Δαβὶδ Θεὸν ἰσχυρὸν καὶ προσκυνητὸν Χριστὸν ὄντα ἐδήλωσε. Καὶ πάλιν, Οὗτος (ὁ καὶ ᾽Αγγελος, καὶ Θεὸς, καὶ Κύριος) ἐν ἰδέᾳ ἀνθρώπου αὐτῷ τῷ ᾽Ιακὼβ παλαίσας. Καὶ πάλιν, Πρωτότοκος ὢν τ῀ Θεοῦ, καὶ Θεὸς ὑπάρχει. Καὶ πάλιν, Μαρτυρήσει δέ μοι ὁ Λόγος καὶ Σοφίας, αὐτὸς ὢν ἕτος ὁ Θεὸς ἀπὸ τ῀ Πατρὸς τῶν

Ignat. ad Eph. c. vii. p. 14.

Id. c. xv. p. 17. Ox. Ed.

Ibid.

Id. Epist. ad Rom.

Id. Epist. ad Smyrn.

Justin. Mart. Apol. I. p. 46.

Pag. 302. Edit. Par.

Id. in Dial. cum Tryph. Ap. I. p. 123.

ὅλων

ὅλων ϗυηθεὶς, ϗ λόγ⊖; ϗ Ϛοφία, ϗ δώαμις, ϗ δόξα ⊖ ϗυνήσαν⊖ ὑπάρχων. Καὶ ἀχὶ ὁ Εἰρήνι⊖ ἐκδηλοῖ τιὼ ⊖ λόγ⊎ θεότηα, ἐν τῷ λέγειν τῦτον εἶναι μονογϗῆ ϗ πάνων ποιηὼ ϗ κιϛὼ ϗ δημίεργον, ϗ τῶν ἀπάνων τεχνίτω, ὁ καθήμεν⊖ ἐπὶ τῶν χερϐὶμ ϗ Ϛωέχων πάνα; Καὶ πάλιν, Αὐτὸς ὁ Λόγ⊖ ⊖ Θεῦ τοῖς μὲν πρὸ Μωϋσέως παλειάρχαις καλὰ τὸ θεῖκὸν ϗ ἔνδοξον ὡμίλει. Τοῖς ᾗ ἐν τῷ νόμῳ ἱερατικὼ —— τάξιν ἀπένεμεν, μᾶ ᾗ ταῦτα ἄνθρωπ⊖ ϗυόμεν⊖. Καὶ ῥητῶς, Πῶς δώανται Ϛωθῆναι, εἰ μὴ ὁ Θεὸς ἦν ὁ τιὼ Ϛωηείαν αὐτῶν ἐπὶ γῆς ἐργασάμεν⊖; ἢ πῶς ἄνθρωπ⊖ χωρήσει εἰς Θεὸν, εἰ μὴ ὁ Θεὸς ἐχωρήθη εἰς ἄνθρωπον.

Athenag. Leg. c. xv. p. 64.

Νῶ τῇ ⊖ Ἀθηναγόρ⊎ μαρτυρία χρησόμεθα, ὃς ὅτω περὶ ⊖ Λόγ⊎ (⊖ Υἱῦ ⊖ Θεῦ) ἔγραψεν, Ἑνὶ τῷ Θεῷ, ϗ τῷ παρ' αὐτῦ Λόγῳ Υἱῷ νοημένῳ ἀμερίϛῳ πάνα ὑπὸτάκται. Καὶ, πρὸς αὐτῦ, ϗ δι' αὐτῦ πάνα ἐγένετο, ἑνὸς ὄν⊖ ⊖ Πατρὸς ϗ ⊖ Υἱῦ. Καὶ, Οὐχ ὡς ϗυόμενον· ἐξ ἀρχῆς γὰρ ὁ Θεὸς νῦς ἀΐδι⊖ ὢν, εἶχεν αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ τ Λόγον ἀϊδίως, λογικὸς ὤν. Καὶ, Νῦς, λόγ⊖, Ϛοφία ὁ Υἱὸς ⊖ Πατρός ἐϛι. Καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ἔγραψεν ὁ Ἀθηναγόρας περὶ ⊖ Κυρίυ ἡμῶν Ἰησῦ Χριϛῦ. Νῶ προσέχωμεν τοῖς ὑπὸ ⊖ Κλήμεντ⊖ Ἀλεξανδρινῦ γραφεῖσιν. Οὐκ ἐξίϛαται πολε τ αὐτῦ περιωπῆς ὁ Υἱὸς ⊖ Θεῦ· ὁ μεριζόμεν⊖, ἢ ὑποτεμνόμεν⊖, ἢ μεταβαίνων ἐκ τόπυ εἰς τόπον, πάντῃ ᾗ ὢν πάντοτε, ϗ μηδαμῇ περιεχόμεν⊖, ὅλ⊖ νῦς, ὅλ⊖ φῶς, παντᾷ⊖ ὅλ⊖ ὀφθαλμὸς, πάνα ὁρῶν, πάνα ἀκύων, εἰδὼς πάνα. Ἄγνοια γὰρ ἐχ ἅπτεται ⊖ Θεῦ (⊖ Υἱῦ) ⊖ πρὸ καταβολῆς κόσμυ Ϛυμβύλυ ϗυομένυ ⊖ Πατρός. Καὶ πάλιν, Πάνα ὁ Λόγ⊖ (ὁ Υἱὸς) ποιεῖ——τὰ ὅλα δημιυργεῖ——⊖ κόσμυ ϗ ⊖ ἀνθρώπυ δημιυργός (ἐϛιν) ἡ τῶν ὅλων ἀρχή.—— Καὶ, Ὁ Λόγ⊖ δημιυργίας αἴτιός (ἐϛι). Καὶ ἀλλαχῦ, Κατὰ ϖδαδρομὼ, ὡς ἔοικεν, ἡμῖν Θεὸν εἶναι τ Σωτῆρα ἐπέδειξεν ὁ Δαβὶδ, πρόσωπον αὐτὸν εἰπὼν ⊖ Θεῦ Ἰακώβ. Καὶ διαῤῥήδω, Ὁ θεῖ⊖ Λόγ⊖ ὁ φανερώτα⊖ ὅπως Θεὸς, ὁ τῷ δεϛότῃ τῶν ὅλων ἐϛισωθεὶς, ὅτι ἦν Υἱὸς αὐτῦ, ϗ ὁ Λόγ⊖ ἦν ἐν τῷ Θεῷ. Καὶ πάλιν, Πυθώμεθα ἓν τῶν Ϛοφῶν· Σήμερον ἀναϗηθεὶς ὁ Χριϛὸς, ἤδη τέλειός ἐϛιν, ἢ, ὅπερ ἀτα πώτα⊖, ἐλλιπής; εἰ ᾗ τῦτο, προσμαθεῖν τι αὐτῷ δεῖ· ἀλλὰ προσμαθεῖν

Id.

Id. c. x. p. 39.

Clem. Alex. Strom. I. 7. c. ii. p. 831, 832.

Vid. p. 113, 611, &c.

P. 142, 310.

P. 669, 654.

P. 866. Ed. Ox.

P. 86.

Pædag. l. i. c. 6. p. 113. ed. Ox. Vid. etiam p. 832.

Iren. p. 44. Edit. Bened. p. 79 & 190.

Lib. iii. c. 11. p. 191.

P. 271.

Adv. Gentes. παθεῖν μὲν αὐτὸν εἰκὸς ἦδε ἓν, Θεὸν ὄντα. Καὶ ἀλλαχῦ, Τῦ Θεῦ
Λόγυ τὰ λογικὰ πλάσματα ἡμεῖς (ἐσμέν). Νῶν πρὸς τ' Ὠριγένη τ
Ͻ Κλήμεντ⊙ μαθητὰν, ἐρχώμεθα, ὃς ἕτως περὶ τύτυ γράφει· Τά-
Orig. in Joh. p. 80. E. 90. A. χα ἢ αἱ προφητικαὶ μαρτυρίαι ἃ μόνον κηρύσσυσι Χριστὸν ἐλευσόμενον,
ἦδε τῆθ' ἡμᾶς διδάσκυσι, Ͼ ἄλλο (ἤδεν), ἀλλὰ πολλῶν θεολογίαν,
σχέσιν τε Πατρὸς πρὸς Υἱὸν, καὶ Υἱῦ πρὸς Πατέρα, ἐστι μαθεῖν, ὐκ ἔ-
λατταν ἀπὸ τῶν προφητῶν, δι' ὧν ἐπαγγέλλυσι τὰ περὶ αὐτῦ, ἢ ἀπὸ τῶν
Comment. in Joh. p. 5. ἀποστόλων διηγυμένων τὴν μεγαλειότητα Ͻ Υἱῦ Ͻ Θεῦ. Καὶ, Οὐδεὶς
ἐκείνων (εὐαγγελιστῶν) ἀκράτως ἐφανέρωσεν αὐτῦ τὴν θεότητα, ὡς Ἰω-
άννης, φθάσας αὐτὸν λέγοντα, Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς Ͻ κόσμυ. Καὶ
ἐν Ἀποκαλύψει, Ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλ⊙, ὁ πρῶ-
P. 8. τ⊙ Ͼ ὁ ἔσχατ⊙. Καὶ, αὐτὸς ἦ ὁ Υἱὸς ὁ δεδοξασμέν⊙ Θεὸς Λό-
P. 413. Huet. γ⊙. Καὶ, Ὁ γὰρ Λόγ⊙ ἐν ἀρχῇ πρὸς τ Θεὸν ὁ Θεὸς Λόγ⊙ ὐκ
ἐδεδέχετο τὸ ὑπερυψωθῆναι. Καὶ, ἀλλαχῦ, Ὥσπερ τ Ἰορδάνην ὐκ ἦν
Comment. in lib. Reg. p. 36. ἱκανὸς ὁδοποιῆσαι ἢ Ἰησῦς· Τῦ ἀληθινῦ Θεῦ τύπ⊙ ἦν ἐκεῖν⊙ ὁ Ἰη-
Contr. Celf. p. 322. σῦς. Καὶ ἀλλαχῦ, Τίς ἦ ἄλλ⊙ ζῶσαι καὶ προσαγαγεῖν τῷ δι' πᾶσι
Θεῷ δυνάται τὴν Ͻ ἀνθρώπυ ψυχὴν, ἢ ὁ Θεὸς Λόγ⊙; ὃς πρὸς τ
Orig. apud Athan. tom. I. p. 233. Θεὸν ἦν, καὶ Θεὸς ἦν. Καὶ, Καταγνοίτω ὁ τολμῶν καὶ λέγων, ἦν ποτὲ
ὅτε ὐκ ἦν ὁ Υἱὸς, ὅτι ἐρεῖ καὶ τὸ, Σοφία ποτὲ ὐκ ἦν, καὶ λόγ⊙ ὐκ ἦν,
καὶ ζωὴ ὐκ ἦν. Καὶ, Λεκτέον ἦ πρὸς τῦτο, ὅτι εἴπερ νενοήκει ὁ Κέλσ⊙,
Contr. Celf. p. 385. τὸ, Ἐγὼ καὶ Πατὴρ ἕν ἐσμεν· καὶ τὸ ἐν εὐχῇ εἰρημένον ὑπὸ Ͻ Υἱῦ Ͻ
Θεῦ ἐν τῷ, Καθὼς ἡμεῖς ἕν ἐσμεν· ὐκ ἂν ᾤετο ἡμᾶς καὶ ἄλλον θερα-
P. 386. πεύειν πλὴν τ δι' πᾶσι Θεόν. Καὶ πάλιν, Ἕνα ὦν Θεὸν ὡς ἀποδε-
Ibid. δώκαμεν, τ Πατέρα καὶ τ Υἱὸν θεραπεύομεν. Καὶ πάλιν, Αὐτῷ πει-
θόμεθα τῷ εἰπόντι, Πεὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι, Ἐγώ εἰμι· Καὶ λέγοντι,
Ἐγώ εἰμι ἡ ἀλήθεια· Καὶ ὐχ ἕτω τις ἡμῶν ἐστιν ἀνθρώποδον ὡς οἴεσθαι
ὅτι ἡ τ ἀληθείας ὐσία πρὸ τῶν χρόνων τ Ͻ Χριστῦ δι' φανείας ὐκ ἦν.
Θρησκεύομεν ὦν τ Πατέρα τ ἀληθείας, καὶ τ Υἱὸν τὴν ἀλήθειαν, ὄντα
δύο τῇ ὑποστάσει πράγματα, ὲν ᾗ τῇ ὁμονοίᾳ, καὶ τῇ συμφωνίᾳ, καὶ τῇ
ταυτότητι Ͻ βουλήματ⊙· ὡς τ ἑωρακότα τ Υἱὸν (ὅντα ἀπαύγασμα τ
δόξης καὶ χαρακτῆρα τ ὑποστάσεως Ͻ Θεῦ, ἑωρακέναι ἐν αὐτῷ, ὅτι εἰ-
Hippol. contr. Noetum, c. xii. κόνι Ͻ Θεῦ, τ Θεόν. τὰ Ͻ Ἱππολύτυ ἑπόμενα καταγνῶμεν, Ὃς ἕτως,
ἀνακεφαλαιῦται ὁ μακάρι⊙ Ἰωάννης τὰ διὰ τῶν προφητῶν εἰρημένα,

δεικνὺς

δεικνὺς τοῦτον εἶναι τ̃ Λόγον, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγήνετο. φησὶν γὰρ ἔτω, Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγ@. Καὶ πάλιν, Οὐ δύο Θεοὺς λέγω, ἀλλ' ὡς Cap. xi.
φῶς ἐκ φωτὸς, ἢ ὡς ὕδωρ ἐκ πηγῆς, ἢ ὡς ἀκτῖνα ὑπὸ Ἡλίου, δύναμις
γὰρ μία, ἡ ἐκ τ̃ παντὸς, τὸ ὃ πᾶν Πατὴρ, ἐξ οὗ δύναμις Λόγ@.
Καὶ, Οὐκ εἶπεν ὅτι ἐγὼ κ̀ Πατὴρ ἕν εἰμι, ἀλλ' ἕν ἐσμεν· Τὸ γάρ C. vii. p. 11.
ἐσμεν, οὐκ ἐφ' ἑνὸς λέγεται, ἀλλ' ὅπερ δύο πρόσωπα ἔδειξεν, δύναμιν ὃ
μίαν. Καὶ, Ἄλλως τε ἕνα Θεὸν νομίσαι μὴ δυνάμεθα, ἐὰν μὴ ὅλως P. 16.
Πατρὶ, & Υἱῷ, κ̀ ἁγίῳ Πνεύματι πιστεύσωμεν. Καὶ ῥητῶς, Ὁ μονο- Vol. II. p. 29.
γενὴς τ̃ Θεοῦ Λόγ@, Θεὸς ὑπάρχων ἐκ Θεοῦ, κεκένωκεν ἑαυτὸν, & Fabric. Edit.
τοῦτο ἄδοξον ταύτῃ σάρκα ἠμπέσχετο. Καὶ πάλιν, Ἀεὶ γὰρ ἦν ὢν δόξῃ Ib.
θεοπρεπεῖ τῷ ἰδίῳ συνυπάρχων γνησίῳ πρὸ παντὸς αἰῶν@ & χρόνου,
& τ̃ τ̃ κόσμου καταβολῆς. Καὶ, Εἰ ὃ ὢν ὁ Λόγ@ πρὸς τ̀ Θεὸν, Θεὸς
ὢν, τί ἂν φήσειεν ἄν τις δύο (ἐμὲ) λέγειν Θεούς; Δύο μὲν οὐκ ἐρῶ
Θεοὺς, ἀλλ' ἓν ἕνα, πρόσωπα δὲ δύο. Μενοῦνγε ὑπὲρ πάντων ὁ ἔνδοξος
κ̀ ἔξοχ@ τ̃ ταύτης πίστεως πρασάτης, & αὐτῆς ἕνεκεν δεδιωγμένος,
Ἀθανάσι@ ἀκουσθήτω. Πιστεύομεν, φησὶν, εἰς ἕνα μονογενῆ Λόγον—— Athan. tom. I.
——ἐκ τ̃ Πατρὸς ἀνάρχως, κ̀ ἀϊδίως γεγεννημένον, Λόγον ὃ——οὐ Expos. Fid.
τιμῆσιν τ̃ ἀπαθοῦς φύσεως, ὅτε προβολεῦ, ἀλλ' Υἱὸν αὐτοτελῆ. Καὶ p. 240.
ἀλλαχοῦ, Ἀπαύγασμα ὃ ὢν φωτὸς ἀϊδίου, πάντως κ̀ αὐτὸς ἀΐδιός ἐστιν· Apud Athan.
Ὃν@ γὰρ ἀεὶ τ̃ φωτὸς, δῆλον ὡς ἔστιν ἀεὶ τὸ ἀπαύγασμα. Καὶ de Gent. Dionys. p. 253.
Συμφώνως, Πῶς ἀνόμοι@ τῇ οὐσίᾳ τ̃ Πατρὸς, ὁ ὢν εἰκὼν τελεία & Apud Athan.
ἀπαύγασμα τ̃ Πατρός; Καὶ, Εἷς γὰρ Θεὸς & μόν@ & πρῶτός Vol. I. p. 399.
ἐστιν· Οὐκ εἰς ἀναίρεσιν ὃ τ̃ Υἱοῦ λέγεται· μὴ γένοιτο· Ἔστι γὰρ & 3 Orat. contr.
αὐτὸς ἐν τῷ ἑνὶ, & πρώτῳ & μόνῳ, ὡς τ̃ ἑνὸς κ̀ μόνου κ̀ πρώτου, & Arrian p. 556
μόν@ Λόγ@, & Σοφία, & ἀπαύγασμα ὤν. Ἔστι ὃ κ̀ πρῶτ@ κ̀ Edit. Bened.
αὐτὸς πλήρωμα τ̃ τ̃ πρώτου κ̀ μόνου θεότη@, ὅλ@ κ̀ πλήρης ὢν
Θεός. Καὶ πάλιν, Εἷς Θεὸς, ὅτι κ̀ Πατὴρ εἷς· Θεὸς ὃ κ̀ Υἱὸς, ταυ-
τότητα ἔχων, ὡς Υἱὸς πρὸς Πατέρα· οὐκ αὐτὸς ὢν ὁ Πατὴρ, ἀλλ' ἡ-
νωμέν@ πρὸς τ̀ Πατέρα τῇ φύσει, δύο μὲν ἀριθμῷ, μία ὃ ὅσα οὐσία
τελεία. Καὶ πάλιν, Μίαν ἀρχὴν οἴδαμεν, τ̀ ὃ δημιουργὸν λόγον φά- Contr. Arrian.
σκομεν οὐχ ἕτερόν τινα τρόπον ἔχειν θεότη@, ἢ τ̀ τ̃ μόνου Θεοῦ διὰ Orat. 3. p. 564.
τὸ ἐξ αὐτοῦ πεφυκέναι. Καὶ ἀλλαχοῦ, Εἷς Θεὸς, τελείας μὲν ἐν Πα- Ed. Bened.
τρὶ τ̃ θεότη@ νοουμένης, τελείας ὃ κ̀ ἐν Υἱῷ τ̃ Πατρικῆς θεότητος Contr. Sabel. Greg. p. 42.

De Decret. Synod. Nic. p. 232. ed. Ben.

ὑπαρχύσης. Καὶ ἀλλαχῦ, Εἰ γὰρ γέγονεν Υἱὸς, ἦν ὅτε ὐκ ἦν· ἀεὶ ᾗ ἦν εἴ γε ἐν τῷ Παλεί ἐσιν, ὡς αὐτός φησι, ϗ εἰ λόγ⟃, ϗ Ϛοφία, ϗ δωάμις ὁ Χεισός. Καὶ αὐτόθι, Εἰ τοίνυν γέγονεν ὁ Υἱὸς, ἦν ὅτε ὐκ ἦν ταῦτα, ἦν ἄρα καιρὸς ὅτε χωεὶς τύτων ἦν ὁ Θεός· ἀτοπώταλον

Ib.

De Synod. p. 753.

ᾗ τῦτο. Καὶ ἀλλαχῦ, Εἰ γὰρ ὐκ ἔσι κατ' ὐσίαν ὅμοι⟃ ὁ Υἱὸς ⟅ Παλρὸς, λείπει τὸ τῇ εἰκόνι ϗ ὐκ ἐσι πλήρης εἰκὼν, ὐδὲ τέλειον ἀπαύγασμα. Πῶς ἓν ἀναγινώσκελε τὸ, Ἐν αὐτῷ καλοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα ⟅ θεότη⟃ Ϛωμαλικῶς; Ὁ ἑξῆς ὁ Εὐσέβει⟃, ἀνὴρ πολυμαθὴς ϗ λόγι⟃, ὃς ὅτως περὶ ⟅ Κυρίυ ἡμῶν λέγει, Γένυς μὲν ἦν ϗ ἀξίας, αὐτῆς τε ὐσίας ⟅ ⟅ Χεισῦ ϗ φύσεως ὅτις ἂν εἰς ἔκφρασιν αὐ-

Euseb. Ec. H. l. v. c. 2.

Cap. 13.

τάρχης ᾖροιλο λόγ⟃. Ὃς (Ϛὰρξ ᾑρόμεν⟃) ἐσμίκρυνεν αὐτῦ πλὺ θεότηλα. Καὶ ἀλλαχῦ λέγει, Ἐξ αἰῶν⟃, μᾶλλον ᾗ πρὸ πάνλων αἰώνων, ἐκ ⟅ ⟅ Παλρὸς ἀνεκφράς υ ⟃ ἀπερινοήτυ βυλῆς ⟃ δωάμεως ὐσιύμενον —— ⟃ ὥσπερ ὐδεὶς ἔγνω ⟅ Παλέρα εἰ μὴ Υἱὸς, ὅτω ϗ ⟅ Υἱὸν ὐδεὶς ἔγνω εἰ μὴ μόν⟃ ὁ ᾑρνήσας αὐτὸν Παλήρ. Καὶ πάλιν,

Demonstr. Evang. l. iv. c. 3.

C. 15.

Τῆς θειήτ ϗ πᾶσιν ἀκοινωνήτυ πολεικῆς εὐωδίας μελειληφότα ϗ ἐξ αὐτῦ ᾑρνηθέλα Θεὸν Λόγον, μελοχῇ τε ⟅ ᾑρνήσαν⟃ ἀᾑρνήτυ ϗ πρώτυ ⟃ μείζον⟃ Θεὸν ἐκ Θεῦ ἀποφανθέλα, Χεισὸν ϗ ἠλειμμένον

Prep. Evang. c. xi. p. 312.

ἀπεκάλεσε. Καὶ ἀλλαχῦ, Περὶ ⟅ δευτέρυ, ὃν ᾗ Θεῦ Λόγον ϗ Θεὸν ἐκ Θεῦ εἶναι τὰ Ἑβραίων παιδεύει λόγια. Καθάπερ ⟃ ἡμεῖς αὐτοὶ θεολογεῖν δεδιδάγμεθα· Ὁ μὲν ἓν Μωσῆς διαῤῥήδλω δύο θεολογεῖ Κυρίυς, ἐν οἷς φησι [ϗ ἔβρεξε Κύρι⟃ πλὰ Κυρίυ πῦρ ⟃ θεῖον, πλὶ τλὼ τῶν ἀσεβῶν πόλιν] ἔνθα Ϛωήθως πλὶ τῶν δύο τλὼ ὅμοιαν τῶν ἐσι παρ' Ἑβραίων χαρακλήρων ἐποιήσαλο πλάθεσιν, αὕτη ᾗ ἡ διὰ τῶν τεσσάρων ϛοιχείων ἀνεκφώνη⟃ παρ' αὐτοῖς θεολογία. Καὶ πάλιν,

Id.

Τύτῳ ᾗ ⟃ Δαβὶδ ἄλλ⟃ προφήτης ϗ βασιλεὺς Ἑβραίων Ϛωάδων, φησὶν [εἶπεν ὁ Κύρι⟃ τῷ Κυρίυ ἐμῦ, Κάθυ ἐκ δεξιῶν μυ] τίνι γὰρ ἄλλῳ θέμις ὑπονοεῖν τὰ δεξιὰ διὰ ⟅ ἀᾑρνήτυ θεότη⟃ πλαχωρεῖσθαι ἢ μόνῳ τῷ περὶ ἕ ὁ λόγ⟃, ὃν ὁ αὐτὸς προφήτης ἐν ἑτέροις λευ-

Eccl. Hist. l. x. c. 4. p. 316.

κότερον διασαφεῖ Λόγον ⟅ Παλρός; Καὶ ἀλλαχῦ, Ὁ μέγας τῶν ὅλων δημιυργὸς Λόγ⟃. Καὶ τλὼ ἑαυτῦ πίςιν ἐπαγγελλόμεν⟃, λέγει, Καὶ (πιςεύω) εἰς ἕνα Κύριον Ἰησῦν Χεισὸν, ⟅ ⟅ Θεῦ Λόγον, Θεὸν ἐκ Θεῦ, φῶς ἐκ φωλὸς, ζωλὼ ἐκ ζωῆς. Ἄκυσον πολὲ δι' ὀλίγων, ὧ

Χειςόφιλε, ϗ Χρυσοςόμ⸗ ὁμοίω ϛοι ἡδυεπῆς, ὃς ἔτως λέγει, Οὐδὲ γὰρ ϖροσαλιϰῶς εἶπεν (ὁ Θεὸς Παλὴρ) ὡς ὑποδεεςέρῳ, ἢ ὡς ἐλάτ⸗ονι ϰαλὰ τὴν ὐσίαν, ἀλλὰ μ᾽ πολλῆς τ᾽ ἰσο⸗ιμίας, Ποιήσωμεν. Καὶ ἀλλαχ῀, Ὥσπερ ὁ Παλὴρ αὐτ῀ ταύτῃ ϰέχρη⸗αι τῇ λέξει τῇ, Εἰμὶ, ἔτω ϰ᾽ αὐτὸς (ὁ Υἱός). ϗ διηνιϰῶς γὰρ εἶναι ϛημαν⸗ιϰὴ αὕτη, ϖαν⸗ὸς ἀπηλλαγμένη χρόν⸗. Ὁ Κύριλλ⸗ τ᾽ Ἱερ⸗σαλὴμ ἔτως λέγει, Οὐ γὰρ ἄλλ⸗ν δόξαν Παλὴρ, ϗ ἄλλ⸗ν Υἱὸς ἔχει, ἀλλὰ μίαν, ϰ᾽ τ⸗ὺ αὐτ⸗ύ. Καὶ, Οὔτε δύο ἀγ⸗ήνη⸗οι, ἔτε δύο μονογ⸗εῖς· ἀλλ᾽ εἷς ἐς⸗ι Παλὴρ ἀγ⸗ήνη⸗⸗ (ἀγ⸗ήνη⸗⸗ γάρ ἐς⸗ιν ὁ Παλὴρ μὴ ἔχων) ϰ᾽ εἷς ἐς⸗ιν Υἱὸς, ἀϊδίως ἐϰ Παλρὸς γεγ⸗ννημέν⸗. Καὶ, Υἱὸν ἀϰέω⸗ μὴ νομίσῃς θε⸗ὸν, ἀλλὰ φυσιϰὸν Υἱὸν, Υἱὸν μονογ⸗ῆ, ἀδελφὸν ἕτερον ϰ᾽ ἔχον⸗α· διὰ τ῀το γὰρ ϰαλεῖται μονογ⸗ὴς, ὅτι εἰς τὸ τ᾽ θεότη⸗⸗ ἀξίωμα ϰ᾽ τ⸗ὼ ἐϰ ϗ Παλρὸς γ⸗ήσιν ἀδελφῶν ϰ᾽ ἔχει. Καὶ πάλιν, Υἱὸν ἀϰέω⸗ μὴ ϰα⸗αχρησιϰῶς ἄϰε μόνον, ἀλλὰ Υἱὸν ἀ⸗η⸗ῶς, Υἱὸν φυσιϰόν. Καὶ, Μήτε διὰ τὸ τιμᾶν ῎τ Παλέρα, νομίζειν ἕν τι τῶν δημι⸗ργη⸗άτων ῎τ Υἱὸν ὑπο⸗ε⸗ύσωμεν, ἀλλ᾽ εἷς Παλὴρ δι᾽ ἑν⸗ὸς Υἱ῀ ϖροσϰωείδω, ϰ᾽ μὴ μειζέδω ἡ ϖροσϰώησις. Καὶ πάλιν, ῎Εν, διὰ τὸ ϰατὰ τ⸗ὼ θεότη⸗α ἀξίωμα, ἐπειδὴ Θεὸς Θεὸν ἐγ⸗ώνησεν· ῎Εν, διὰ τὸ μηδεμίαν εἶναι διαφωνίαν ἢ διάςασιν· ῎Εν, διὰ τὸ μὴ εἶναι ἄλλα Χειρ῀ δημι⸗ργήμα⸗α, ϰ᾽ ἄλλα Παλρός. Καὶ πάλιν, Παλρὸς βε⸗ηθέν⸗⸗ τὰ ϖάν⸗α ϰα⸗ασκευάδαι, τῷ ϗ Παλρὸς νεύμα⸗ι ὁ Υἱὸς τὰ πάν⸗α ἐδημι⸗ργησεν, ἵνα τὸ μὲν νεῦμα τηρῇ τῷ Παλεὶ τ⸗ὼ αὐθεν⸗ιϰ⸗ὼ ἐξεσίαν, ϰ᾽ ὁ Υἱὸς ᾖ πάλιν ἔχῃ ἐξεσίαν τῶν ἰδίων δημι⸗ργη⸗άτων· ϗ μήτε Παλὴρ ἀπαλλο⸗ειωθῇ τ᾽ δεσπο⸗είας τῶν ἰδίων δημι⸗ργη⸗άτων, μήτε ὁ Υἱὸς τῶν ὑπ᾽ ἄλλ⸗ δημι⸗ργη⸗άτων βασιλεύῃ, ἀλλὰ τῶν ὑπ᾽ αὐτ῀. Καὶ ὁ Κύρ⸗ιλλ⸗ Ἀλεξανδρεινὸς ἔτως περὶ ϗ Υι῀, Πῶς ἂν ἔσαι μία θεότης, εἰ ϰ᾽ ἔς⸗ι ϰαθ᾽ ὑμᾶς ὁμο⸗ύσι⸗ τῷ Παλεί; εἰ γὰρ ἔχει τινὰ διάςασιν ἤτοι διαφορὰν ϰατὰ ῎τ τ᾽ ὐσίας λόγον, ἑτερο⸗ῖ⸗ μὲν ἂν εἴη Θεὸς ὁ Υἱὸς, ἑτερο⸗ῖ⸗ ᾖ ὁ Παλὴρ, ϰ᾽ δύο ϰαλὰ τ῀το Θε῀ς ἀνάγϰη λέγειν· ῞Οπερ ἐς⸗ιν ἀσεβὲς, ϰ᾽ ἐδὲ μέχρι μόνον ἀϰ⸗ῆς ϖ⸗οδέχ⸗ον. Ὁμο⸗ύσι⸗ ἄρα τῷ Παλεὶ ὁ Υἱός· Οὕτω γὰρ τὸ ἓν θεότη⸗ι ϛωθήσε⸗αι. Τὸ τελευ⸗αῖον (ἐπλείψει γάρ με ὁ χρόν⸗ τὰ πάν⸗α περὶ τ᾽ ϗ Κυρίε ἡμῶν θεότη⸗⸗ ὑπὸ τῶν Ἑλλη⸗ιϰῶν ϖα⸗έρων γε⸗ραμμένα διηγύμενον ϗ Βασιλείω ϛω⸗όμως

Chryſ. in Gen. i. 26.

Cyr. Hieroſol. Catech. vi. p. 77. ed. Ox.

Catech. x. p. 141. ed. Ox.

Catec. ii. p. 93.

Ib. p. 94.

P. 143.

P. 142, 143.

P. 146. ed. Ox.

Cyr. Alex. Theſ. p. 87.

Basil. contr. Eunom. l. i. p. 31.

ζωλόμως ἀκούωμεν, Ὃς ἔτως λέγει, Ἡμεῖς ᾗ κατὰ μὲν τὴν τῶν αἰτίων πρὸς τὰ ἐξ αὐτῶν σχέσιν, προελήλυθαι ἔκ Υἱοῦ, τ Πατέρα φαμέν. Κατὰ ᾗ τὴν τ φύσεως διαφορὰν, οὐκέτι, οὐδὲ κατὰ τὴν ἔκ χρόνου ὑπεροχήν.

Οὕτω ἦν, ὁ νοῦς, κ αὕτη ἡ πίστις (ὡς ζὺ, ἀδελφὲ πεπαιδευμένε κάλλιον ἐπιγινώσκεις) τῶν Ἑλληνικῶν παλέρων περὶ τ ἔκ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστὸς θεότητος. Οὗτοι οὐκ ἄνθρωποι ἀγράμματοι ἢ ἰδιῶται, οὐκ ἀμαθεῖς ἢ ἀπαίδευτοι ἦσαν, πεπαιδευμένοι ᾗ πάσῃ ζοφίᾳ, κ δυνατοὶ ὄντες ἐν ταῖς γραφαῖς, καθ' ἡμέραν ἀνέκλεινον αὐτὰς εἰ ἔχοι ταῦτα ἔτως· Οἵ τε πληρωθέντες πᾶσαν ζώσιν πνευματικὴν, κ πνευματικοῖς πνευματικὰ ζυγκρίνοντες, τ Ἰησοῦν Χριστὸν ἀληθινὸν εἶναι Θεὸν ἔγνωσαν κ ὡμολόγησαν. τοιγαροῦν τοσούτους ἔχοντες μάρτυρας, ἑδραῖοι γνώμεθα κ ἀμεταχίνητοι, κατέχοντες τὴν ὁμολογίαν τ πίστεως ἀκλινῆ· Καὶ δώσει ἡμῖν ὁ Κύριος ζοφίαν ᾗ οὐ δυήσονται ἀντιπεῖν οὐδὲ ἀντισῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ἡμῖν. τοιοῦτοι νῦν εἰσιν ἀντικείμενοι πολλοὶ, οἳ πρώτην πίστιν ἠθέτησαν, κ τῇ ἀληθείᾳ ἀνθίστανται; ὃς μ μίαν κ δευτέραν νοθεσίαν προσαιτώμεθα. Οὗτοι φρονιμοὶ παρ' ἑαυτοῖς, καταλιπόντες τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν, ἐπλανήθησαν· Οἵτε κλυδωνιζόμενοι κ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τ διδασκαλίας, προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες κ πλανώμενοι. Ἡμεῖς ᾗ ἐμμένοντες τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει, τάχτε ψυχὰς ἡμῶν ἡγνικότες τῇ ὑπακοῇ τ ἀληθείας, τῷ πνεύματι ἔκ Θεοῦ κ Χριστοῦ εἰς πᾶσαν ἀλήθειαν ὁδηγησόμεθα. Ἀγαπητὲ, χαίρω, κ χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ὅτι εὐθενέστερός εἶ. Αὐτὸς ᾗ ὁ Θεὸς ἁγιάσαι ζε ὁλοτελῆ· Καὶ ὁλόκληρόν ζου τὸ πνεῦμα, κ ἡ ψυχὴ, κ τὸ ζῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ ἔκ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη. Ἄσπασαι τοὺς μετά ζου πάντας. Ἡ χάρις ἔκ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

VI.

VI.

DIXI abhinc annum, aut plus eo, quantum meminerim, dixi, fateor, mi Chriſtophile, tibi me quæ Latini patres Jeſu Chriſti deitati ſuffragati ſunt, exhibiturum. Eheu! quanto interea in luctu tu fuiſti! quanto in metu ego nunc ſum! Tu, cujus è charis complexibus mors filium, unice amatum, nuper avulſerit; ego, nè filium, maximum natu, amore noſtro digniſſimum, gravi morbo jam diu laborantem, avellat! Annon, inquies, quod aliis des conſilii, ipſe tu accipias? qui alios conſoleris, ipſe conſolatione egeas? Imò, quodcunque placuerit Deo, fiat: mihi item placebit, et amplectar lubens. Felices ter et amplius iſti adoleſcentuli, qui, vitiorum expertes, et propemodum extra culpam, de hac miſera vita demigraverint! Annon tales, filii ejus unigeniti inſontes diſcipulos, ſibi recipiet Deus? Imo ſi ſanguis Jeſu Chriſti Filii ejus purificat delinquentium primos, qui pœnitentiam ſeriò agunt, ab omni peccato; illos certè, qui ſcientes vix peccaverint, multò magis. Beatiſſime Agne Dei, qui tollis peccata mundi, qui in ſinu Patris es, qui ſemper fuiſti, quis te non amat? quis te, reverà Deum, non veneratur et colit? Téne unum cum Patre, naturâ eſſentiâque unum, quis neget eſſe Deum? téque Deum non colet? Audi igitur, mi Chriſtophile, Agni Dei amantiſſime et colens, Latinos patres (paucorum modo teſtimonia in medium proferam) huic veritati ſuffragantes.

Annon Tertullianus (cujus imprimis mentionem faciam) in Apologia pro Chriſtianis, de Chriſto ait, Hunc ex Deo prolatum didicimus, et prolatione generatum, et idcirco Filium Dei, et Deum dictum, ex unitate ſubſtantiæ.—Item, Quod de Deo profectum eſt, Deus eſt, et Dei Filius, et unus ambo. Contra Praxeam ita ſcribit, Pater Deus, et Filius Deus, et Spiritus Sanctus Deus, et Deus unusquiſque; itidemque, Pater, et Filius, et Spiritus, tres crediti, unum Deum ſiſtunt. Porro inquit, Suo jure omnipotens quà Filius omnipotentis, cum et Filius omnipotentis tam omnipotens ſit, quam Deus Dei Filius. Porro, Unus Deus Pater, et alius absque eo non eſt—Quod ipſe inferens, non Filium negat, ſed alium Deum. Cæterùm alius à Patre Filius non eſt. Denique, inſpice

Tert. Apol. c. 21.
Contr. Prax. c. 13.
C. 31.
C. 17.
C. 18.

ſequentia hujuſmodi pronuntiationum, et invenias fere ad idolorum factitores atque cultores definitionem earum pertinere; ut multitudinem falſorum Deorum unio divinitatis expellat, habens tamen Filium quanto individuum et inſeparatum à Patre, tanto in Patre reputandum, etſi non nominatum — Atquin ſi nominâſſet illum, ſeparâſſet, ita dicens, Alius præter me non eſt, niſi Filius meus: Alium enim etiam Filium feciſſet, quem de aliis excepiſſet. Puta Solem dicere: Ego Sol, et alius præter me non eſt, nî Radius meus; nonne denotaſ-
P. 506. ſes vanitatem? quaſi non et Radius in Sole deputetur.—Alium autem quomodo accipere debeas jam profeſſus ſum: perſonæ, non ſubſtantiæ
C. 15. nomine; ad diſtinctionem, non ad diviſionem. Alibi, Quomodo dictum eſt, Ego et Pater unum ſumus? Ad ſubſtantiæ unitatem, non ad
C. 22. numeri ſingularitatem. Unum dicit neutrali verbo, quod non pertinet ad ſingularitatem; ſed ad unitatem, ad conjunctionem, ad dilectionem Patris, qui Filium diligit, et ad obſequium Filii, qui voluntati Patris
P. 853. obſequitur. Unum ſumus, dicens, quos æquat et jungit. Alibique, Dii non duo, ſed quà Pater et Filius duo, non ex ſeparatione ſubſtantiæ, ſed diſpoſitione individuum et inſeparatum Filium a Patre pronunciamus.
C. 27. Alibique, Deum immutabilem et informabilem credi neceſſe eſt, ut æternum; quodcunque transfiguratur in aliud, definit eſſe quod fuerat, et incipit eſſe quod non erat. Deus autem neque definit eſſe, neque aliud
E. 30. p. 518. poteſt eſſe—Sermo autem Deus. Alibique, Habes ipſum exclamantem in paſſione, Deus meus, Deus meus, ut quid me dereliquiſti? Sed hæc vox carnis et animæ, id eſt, hominis, non Sermonis, nec Spiritûs, id eſt, non Dei, propterea emiſſa eſt, ut impaſſibilem Deum oſtenderet, qui ſic Filium dereliquit, dum Filium ejus tradidit in mortem. Alibique,
Adv. Jud. c. 9. Matt. i. 20, 21. comp. Iſa. vii. 4 adverſus Judæos — Subjuncta eſt interpretatio Emmanuel, nobiscum Deus, ubi non ſolùm ſonum nominis ſpectes, ſed et ſenſum — item, Conſtat jam veniſſe illum qui prædicabatur Emmanuel, quia quod ſignificat Emmanuel venit, id eſt, nobiscum Deus. Contra Marcio-
Contr. Marc. l. iii. c. 12. p. 403. nem, ſic ſcribit, Quodſi Emmanuel nobiscum Deus eſt, Deus autem nobiscum Chriſtus eſt, qui etiam in nobis eſt (quotquot enim Chriſto tincti eſtis, Chriſtum induiſtis) tam proprius eſt Chriſtus in ſignificatione nominis, quod eſt nobiscum Deus, quàm in ſono nominis, quod
L. v. c. 20. p. 486. eſt Emmanuel. Alibi, Æquè non erit Deus Chriſtus verè, ſi nec homo verè fuit in effigie hominis conſtitutus — Quod ſi in effigie et ima-

imagine, qua Filius Patris, vere Dei prædicatus eſt; etiam in effigie et imagine hominis, quà Filius Hominis, verè hominem inventum — Iterúmque, Planè de ſubſtantia Chriſti putant et hic Marcionitæ ſuffragari apoſtolum ſibi, quòd phantaſma carnis fuerit in Chriſto, quum dicit, Quòd in effigie Dei conſtitutus, non rapinam æſtimavit pariari Deo, ſed exhauſit ſemetipſum accepta effigie ſervi, non veritate; et ſimilitudine hominis, non in homine; et figurâ inventus ut homo, non ſubſtantiâ, i. e. non carne — Nunquid ergo et hic quà in effigie eum Dei collocat? æquè non erit Deus Chriſtus verè, ſi nec homo verè fuit in effigie hominis conſtitutus. Denuò, Deus erat Sermo — Hic certè eſt qui in effigie Dei conſtitutus, non rapinam exiſtimavit eſſe ſe æqualem Deo. Audi paucis Cyprianum, Si baptizari quis apud hæreticos potuit; utique et remiſſam peccatorum conſequi potuit. Si peccatorum remiſſam conſecutus eſt, et ſanctificatus eſt, et templum Dei factus eſt; quæro cujus Dei? Si Creatoris, non potuit qui in eum non credidit. Si Chriſti, nec hujus fieri poteſt templum, qui negat Deum Chriſtum. Si Spiritûs ſancti, cùm tres unum ſint, quomodo Spiritus ſanctus placatus ei eſſe poteſt, qui aut Patris aut Filii inimicus eſt? Quis autem, quàm Novatus magis appoſitè? Si homo, inquit, tantummodò Chriſtus, cur ſpes in illum ponitur, cùm ſpes in homine maledicta referatur? Item, Si homo tantummodò Chriſtus, quomodo adeſt ubique invocatus, cùm hæc hominis natura non ſit, ſed Dei, ut adeſſe omni loco poſſit? Ibidémque, Si homo tantummodo Chriſtus, cur homo in orationibus Mediator invocatur, cùm invocatio hominis ad præſtandam ſalutem inefficax judicetur? Item, Ut enim præſcripſit ipſa Natura, hominem credendum eſſe, qui ex homine ſit; ita et Scriptura Deum eſſe, qui ex Deo ſit. Quodſi non et Deus fuerit, cùm ex Deo ſit; jam nec homo ſit, licet ex homine fuerit. Ibidémque, Chriſtus non homo tantum, qui hominis Filius; ſed etiam Deus, quia Dei Filius comprobatur. Rurſus, Si homo tantummodò Chriſtus, quomodo veniens in hunc mundum, in ſua venit, cùm homo nullum fecerit mundum? Item, Si homo tantummodò Chriſtus, quid eſt quod dicit, Ego et Pater unum ſumus, ſi non et Deus eſt et Filius, qui idcirco unum poteſt dici, dum ex ipſo eſt, et dum Filius ejus eſt, et dum ex ipſo naſcitur, et dum ex ipſo proceſſiſſe reperitur, per quod et Deus eſt. Item, Si homo tantummodò Chriſtus, quomodo

Ib.

P. 504.

Cyp. ad Jubai. Ep. lxxiii, p. 203.

Nov. de Trin. c. 13.

C. 14.

De Trin. p. 500.

P. 503.

C. 13. p. 715.

C. 23.

C. 23.

do dicit, Ego ex Deo prodii — cùm conſtat hominem à Deo factum
C. 13. eſſe, non ex Deo proceſſiſſe? Item, Quodſi cùm nullius hominis hæc vox eſſe poſſet, Ego et Pater unum ſumus, hanc vocem de conſcientia divinitatis Chriſtus ſolus edicit — meritò Deus eſt Chriſtus. Item, Qui uſque adeò Deus eſt, (ſed quà Filius Dei natus ex Deo) ut plerique illum hæretici ita Deum acceperint, ut non Filium, ſed Patrem pronunciandum putarent. Et alii quoque hæretici uſque adeò eum Deum eſſe, ut quidam illum, ſubſtracto homine, tantummodò puta-
C. 16. verint Deum. Item, Primogenitus omnis creaturæ — quoniam ſecundum divinitatem ante omnem creaturam ex Patre Deus Sermo pro-
C. 25. ceſſit. Denique, Meritò ſecundum inſtitutionem Veteris et Novi Teſtamenti, et Deum et hominem, Chriſtum Jeſum, et credidimus
Lactant. l. iv. c. 29. p. 403, 404. et tenemus. De Deo Patre et Filio ſic loquitur Lactantius, Una utrique mens, unus ſpiritus, una ſubſtantia eſt; ſed Ille (Pater) quaſi exuberans fons eſt; Hic (Filius) tanquam defluens ex eo rivus: Ille tanquam ſol, hic quaſi radius a ſole porrectus. Attende pauliſper Hi-
Hil. p. 796. lario: Verbum erat apud Deum. Nunquid audieras in Deo, ut ſermonem reconditæ cogitationis acciperes? — Non in altero eſſe, ſed cum altero prædicatur. Ibidémque, Fecit enim et ipſe quæ facta ſunt per illum. Quale eſt ut nihil ſit ipſe ſine quo nihil factum eſt? Ut inanis ſolida, et vacuus plena, et incorporalis corporalia ſit operatus? Item, Omnia enim per Filium ex nihilo ſubſtiterunt; et ad Deum ex quo omnia, ad Filium verò per quem omnia apoſtolus retulit. Et non invenio quid differat, cùm per utrumque opus ſit virtutis ejusdem. Si enim ad univerſitatis ſubſtantiam proprium ac ſufficiens creaturis eſſet quod ex Deo ſunt; quid habuit neceſſitatis memorâſſe, quòd quæ ex Deo ſunt per Chriſtum ſint, niſi quod unum idem eſt per
De Synod. p. 1200. Chriſtum eſſe et ex Deo eſſe? Alibique, Male intelligitur homoouſion: Quid ad me benè intelligentem? Malè homoouſion Samoſatenus confeſſus eſt: Sed nunquid melius Arii negaverunt? Octoginta epiſcopi olim reſpuerunt; ſed trecenti et decem octo nuper receperunt. Porrò quæ ſanctus Auguſtinus Maximino, Ariano epiſcopo, regeſſit,
Aug. contr. Maxim. l. ii. c. 70. p. 697, 698. notatu et memoratu ſunt digniſſima: Putas, inquit, Deum Patrem cum Filio et Spiritu ſancto unum Deum eſſe non poſſe: Times enim ne Pater ſolus non ſit unus Deus, ſed pars unius Dei qui conſtat ex tribus: Noli timere, nulla ſit partium in Deitatis Unitate diviſio. In

Trini-

Trinitate, quæ Deus eſt, et Pater Deus eſt, et Filius Deus eſt, et Spiritus ſanctus Deus eſt, et ſimul hi tres unus Deus: Nec hujus Trinitatis pars eſt unus, nec major pars duo quàm unus eſt ibi, nec majus aliquid ſunt omnes quàm ſinguli: Quia ſpiritalis, non corporalis, eſt magnitudo. Item Pater et Filius et Spiritus ſanctus, et propter indivi- P. 699.
duam deitatem unus Deus eſt, et propter uniuscujusque proprietatem tres perſonæ ſunt, et propter ſingulorum perfectionem partes unius Dei non ſunt. Item hi tres, quia unius ſubſtantiæ ſunt; et ſummè unum P. 698.
ſunt, ubi nulla naturarum, nulla eſt diverſitas voluntatum. Si autem natura unum eſſent, et conſenſione non eſſent, non ſummè unum eſſent. Hi ergo tres, qui unum ſunt, propter ineffabilem conjunctionem deitatis, quâ ineffabiliter copulantur, unus Deus eſt.

Item, Clama quantum vis, Pater eſt major, Filius minor; reſpon- L. ii. c. 23.
detur tibi; Duo tamen ſunt major et minor. Nec dictum eſt, Domi- P. 727.
nus tuus major, Dominus unus eſt: ſed dictum eſt, Dominus tuus Dominus unus eſt. Neque dictum eſt, Non eſt alius æqualis mihi; ſed dictum eſt, Non eſt alius præter me. Aut ergo confitere Patrem et Filium unum eſſe Dominum Deum, aut apertè nega Dominum Deum eſſe Chriſtum. Alibíque, Ubi unum nomen audis, unus eſt In Johan.
Deus: ſicut de ſemine Abrahæ dictum eſt, et exponit Paulus apoſto- Tract. 6.
lus: In ſemine tuo benedicentur omnes gentes: Non dixit in ſeminibus, tanquam in multis; ſed tanquam in uno, et ſemine tuo, quod eſt Chriſtus. Sicut ergo quia ibi non dicit in ſeminibus, docere te voluit apoſtolus, quia unus eſt Chriſtus; ſic et hìc cùm dictum eſt in nomine, non in nominibus, quomodo ibi in ſemine, non in ſeminibus, probatur unus Deus Pater et Filius et Spiritus ſanctus. Alibíque, Hoc eſt Tom. viii.
illud homoouſion quod in concilio Niceno adverſus hæreticos Arianos P. 704.
à catholicis patribus, veritatis auctoritate, et auctoritatis veritate firmatum eſt: Quod poſteà in concilio Ariminenſi (propter novitatem verbi minùs quàm potuit intellectam, quod tamen fides antiqua reperat) multis paucorum fraude deceptis, hæretica impietas ſub hæretico imperatore labefactare tentavit. Sed poſt non longum tempus, libertate fidei catholicæ prævalente, homoouſion catholicæ fidei ſanctitate longè latéque defenſum eſt. Denuo, Omnes quos legere potui, Trin. l. i. c. 3.
qui ante me ſcripſerunt de Trinitate, quæ eſt Deus, divinorum li- P. 753.
brorum veterum et novorum catholici tractatores hoc intenderunt ſecundum ſcripturas docere, quod Pater et Filius et Spiritus ſanctus,

unius ejusdem ſubſtantiæ inſeparabili æqualitate, divinam inſinuent Unitatem. Alibíque, Denique Trinitas, propter Trinitatem perſonarum, et unus Deus propter inſeparabilem divinitatem, ſicut unus omnipotens propter inſeparabilem omnipotentiam. Ita ut etiam cùm de ſingulis quæritur, unusquisque eorum et Deus omnipotens eſſe reſpondeatur. Cùm verò de omnibus ſimul, non tres Dii, vel tres Omnipotentes, ſed unus Deus omnipotens: Tanta ineſt in tribus, inſeparabilis unitas, quæ ſic ſe voluit prædicari.

De Civ. Dei, l. ii. c. 24.

Quid multa? Tuo ſolius teſtimonio, ſancte Hieronyme, ampliùs utar, qui dixiſti, Baptiſma unum: eodem enim modo et in Patrem, et in Filium, et in Spiritum ſanctum baptizamur, et ter mergimur, ut Trinitatis unum appareat ſacramentum. Et non baptizamur in nominibus Patris, et Filii, et Spiritûs ſancti; ſed in uno nomine, quod intelligitur Deus. Et miror quâ conſequentiâ in uno vocabulo, eodem opere, et eodem ſacramento, naturæ diverſitatem, Arius, Macedonius, et Eunomius ſuſpicentur. Alibíque, Scripſit Evangelium (Johannes) rogatus ab Aſiæ Epiſcopis, adverſus Cerinthum aliosque Hæreticos, et maximè tunc Ebionitarum Dogma conſurgens, qui afferunt Chriſtum ante Mariam non fuiſſe; unde et compulſus eſt divinam ejus nativitatem edicere. Alibíque, denique, Ille (Joſua) imperavit Soli ut ſtaret, et ſtetit; et Iſtius (Chriſti) typus ille magnus fuit — Ille imperabat, ſed Dominus efficiebat.

Hieronym. Com. in Eph. c. iv. p. 362. Ed. Bened.

Catal. Script. n. 9. p. 105.

In Pſal. lxxvi. Joſ. x. 12, 13.

Quid autem mihi voluerim? Annon mei omnino ſum oblitus, qui hæc pauca ſuffragia meo Chriſtophilo exhibuerim? Meo Amico digniſſimo, doctiſſimoque Viro, qui quid Græci, quid Latini Patres de Deitate Chriſti, de Trinitate, de unaquaque re ſacrâ; quid quatuor primæ Synodi Oecumenicæ, Nicena, Antiochena, Carthaginienſis, Chalcedonenſisque; quæque ſecutæ ſunt, Arelatenſis et Conſtantinopolitana: quid de Fide verè Chriſtianâ iſti aſſeruerint, quid hæ definierint, non dico præ omnibus aliis, ſed inter primos, noverit, crediderit, tenuerit? Atque ita meus Animus voluerit; maluerímque quàm infimus omnium ſum oſtendere, quàm illi non morem gerere. Qui apud me ſunt omnes tibi tuisque plurimam impertiunt ſalutem. Tu velim tuam valetudinem, mi Anime, me ſiquid amas, præcipuè cures. Vale.

XIII Kal. Nov. MDCCXXVII.

BRITISH 3 00 93 MUSEUM

FINIS.